

Załącznik nr 1
Uchwała Nr VI/26/2015
Rady Gminy Kuczbork-Osada
z dnia 31 marca 2015 r.

S T U D I U M
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KUCZBORK-OSADA

Część I - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Część II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Część III- UZASADNIENIE I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Kuczbork, 2015 rok

UCHWAŁA NR VI/26/2015
RADY GMINY w KUCZBORKU - OSADZIE
z dnia 31 marca 2015 r.

w sprawie uchwalenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork- Osada”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.5, art. 40 ust. 1 ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz. U. Nr 142 z 2001 r. poz. 1591 z późniejszymi zmianami), art. 12 i 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r poz. 199) w związku z uchwałą nr XX/106/2013 Rady Gminy w Kuczborku – Osadzie z dnia 25 marca 2013r w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada”. Rada Gminy w Kuczborku – Osadzie uchwała co następuje:

§1.

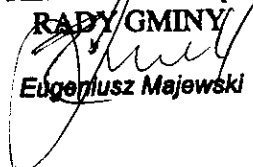
1. Uchwala się zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada” uchwalonego uchwałą nr XXXI/135/2001 Rady Gminy w Kuczborku Osadzie z dnia 28 sierpnia 2001r..
2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:
 - 1) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada” obejmujące część tekstową i dwa załączniki graficzne w skali 1:25 000 pt.: „Uwarunkowania przestrzenne”; „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” – załącznik nr 1,
 - 2) Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada – załącznik nr 2.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi gminy Kuczbork - Osada.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Eugeniusz Majewski

Spis treści

WSTĘP	4
I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU.....	7
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU.....	7
2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY	10
3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	11
3.1. Ukształtowanie powierzchni	11
3.2. Budowa geologiczna. Warunki geotechniczne	12
3.3. Gleby. Warunki agroekologiczne	13
3.4. Stosunki wodne	14
3.5. Surowce mineralne	16
3.6. Warunki klimatyczne	17
3.7. Szata roślinna	18
3.8. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione	19
4. STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	20
5. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	25
6. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	30
7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I MIENIA	35
8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	35
9. STAN PRAWNY GRUNTÓW	38
10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	38
11. WYSTĘPOWANIE NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	38
12. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	39
12.1. Złóża kopalin.....	39
12.2. Zasoby wód podziemnych.....	40
13. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	41
14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	41
14.1. System komunikacji	41
14.2. Systemy infrastruktury technicznej	42
15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	45
16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	45

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	46
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ PRZEZNACZENIU TERENÓW	46
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	48
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	50
3.1. Ochrona środowiska i jego zasobów	50
3.2. Prawna ochrona przyrody	51
4. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	53
5. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	54
6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	55
6.1. System komunikacji	55
6.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	56
7. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	59
7. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.....	59
8. OBSZARY OBOWIĄZKOWEGO SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	59
9. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.....	60
10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	60
11. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	60
12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	61
13. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIE, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	61
14. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	61
15. INNE OBSZARY PROBLEMOWE, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB.....	61
III. UZASADNIENIE I SYNTEZA USTAŁEŃ STUDIUM	62

WSTĘP

Podstawę prawną do podjęcia prac nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada stanowi uchwała nr XX/106/2013 Rady Gminy w Kuczborku – Osadzie z dnia 25 marca 2013r.

Projekt Studium przygotowano w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) w zakresie określonym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dn. 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 poz. 1233). Celem Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada przyjęte uchwałą nr XXXI/135/2001 Rady Gminy w Kuczborku Osadzie z dnia 28 sierpnia 2001r. sporządzone było w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. nr 15 poz. 135 z późn. zm.). Powyższy dokument dwukrotnie był zmieniany - uchwałą nr XII/92/2008 Rady Gminy w Kuczborku Osadzie z dn. 28 lutego 2008 r. oraz uchwałą nr XXV/165/2009 Rady Gminy w Kuczborku - Osadzie z dnia 3 grudnia 2009r. Przedmiotowe zmiany dotyczyły fragmentu gminy w obrębach geodezyjnych Zielona, Gościszka i Kuczbork na styku z gminą Lubowidz i Żuromin w zakresie uwzględnienia w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. Nie może zatem spełniać wszystkich wymogów aktualnie obowiązujących przepisów regulujących planowanie przestrzenne. W szczególności nie określa przeznaczenia terenów pod inwestycje w stopniu odpowiadającym zapotrzebowaniu (potrzeby w zakresie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne, rekreacyjnego, usługowo-produkcyjnego) oraz nie porządkuje istotnych dla planowania miejscowego informacji- zgodnie z obecnymi wymogami ustawowymi.

Niniejszy projekt nawiązuje do Studium uchwalonego w 2001 roku z późniejszymi zmianami dostosowując jego ustalenia do aktualnych uwarunkowań rozwoju jak również aktualnych przepisów regulujących gospodarkę przestrzenną.

Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork - Osada składa się z dwóch części:

część I – „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego” wynikające z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,

- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

część II – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” określające:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym wyłączone spod zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych,
- obszary przestrzeni publicznej,
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszary wymagające rekultywacji.

W warunkach gminy Kuczborg – Osada nie zachodzi potrzeba określania obszarów uzdrowisk, obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeniach prowadzenia działalności gospodarczej jak również granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Integralną część Studium stanowią załączniki graficzne w skali 1:25 000 wykonane na kopii mapy topograficznej pochodzącej z zasobów państwowego ośrodka dokumentacji geodezyjno-kartograficznej:

- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Część tekstowa Studium z załącznikami graficznymi stanowi załącznik nr 1 do Uchwały Rady Gminy. Załącznik nr 2 stanowi rozstrzygnięcie Rady Gminy o sposobie rozpatrzenia uwag zgłoszonych do projektu Studium.

W ramach prac nad Studium wykonano „Opracowanie ekofizjograficzne” zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.) oraz prognozę oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1235).

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Gmina Kuczborg - Osada położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego i wschodniej części powiatu żuromińskiego. Powierzchnia gminy wynosi 121,6 km², co stanowi 15,2% ogólnej powierzchni powiatu. Gmina sąsiaduje z 6 gminami: Żuromin i Lubowidz (powiat żuromiński), Lipowiec Kościelny i Szreńsk (powiat mławski) oraz Działdowo i Płońsk (powiat działdowski, woj. warmińsko-mazurskie). Odległość ośrodka gminnego Kuczborg-Osada do najbliższych miast wynosi: do Żuromina – ok.10km, Mławy – ok. 30km, natomiast do Płocka – ok.60km, Ciechanowa – ok.70km a do stolicy województwa - Warszawy – ok. 120km.

Strukturę użytkowania gruntów w granicach administracyjnych gm. Kuczborg-Osada wg stanu na 1.01.2009r. przedstawia poniższe zestawienie :

Wyszczególnienie	Powierzchnia ha	Struktura %
1. Użytki rolne, w tym grunty zabudowane	9 536 251	78,4
2. Grunty pod lasami i zadrzewieniami	2066	17,0
3. Grunty pod wodami płynącymi	14	0,1
4. Użytki kopalne	-	-
5. Tereny zabudowane i zurbanizowane, w tym drogi	337 312	2,8
6. Tereny różne i nieużytki	209	1,7
Powierzchnia ogółem	12 162	100

Źródło: Program ochrony środowiska powiatu żuromińskiego na lata 2009-2016

W strukturze użytkowania gruntów ok. 78% zajmują użytki rolne (łącznie z zabudową zagrodową), ok. 17,0% lasy i zadrzewienia, ok. 5,0% pozostałe grunty (pod wodami, tereny komunikacyjne, tereny osiedlowe). Rolnictwo jest zatem dominującą funkcją rozwoju gminy.

W strukturze osadniczej występuje 16 sołectw (22 miejscowości) o bardzo zróżnicowanej liczbie ludności. Sieć osadnicza gminy pod względem zaludnienia jest rozdrobniona. Przeważają miejscowości małe o zaludnieniu do 100 mieszkańców. Do największych pod względem zaludnienia należą: Zielona – 1732 mieszkańców, Kuczborg Wieś i Kuczborg Osada – 773, Chojnowo – 520, Gościszka - 520. Miejscowości te zamieszkuje ok. 72 % ogółu mieszkańców gminy.

Rozmieszczenie przestrzenne ludności (wg danych Urzędu Gminy, stan 30.06.2013) kształtuje się następująco:

Sołectwo (miejscowość)	Liczba ludności
Bagienice Duże	52
Bagienice Małe	68
Bagienice Nowe	66
Chojnowo	532
Gościszka	520
Krzywki Bratki	156
Kuczbork Osada (Kozielsk)	347
Kuczbork Wieś (Przyspa)	509
Łązek (Niedziałki)	181
Niedzgora	65
Nowa Wieś	245
Olszewko (Chodubka)	155
Osowa (Mianowo)	87
Sarnowo	203
Szronka	98
Zielona	1732
Ogółem	5016

Rolę głównego ośrodka obsługi ludności gminy pełni miejscowość Kuczbork Osada, która z miejscowością Kuczbork Wieś tworzy jeden zespół urbanistyczny. Zlokalizowane są tu usługi administracji, oświaty, wychowania przedszkolnego, handlu, kultu religijnego, kultury. Ważną rolę w obsłudze ludności pełni miejscowość Zielona, gdzie zlokalizowane są placówki usług handlu, kultu religijnego, kultury, szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponad gimnazjalnego. W miejscowości Kuczbork dominuje zabudowa zagrodowa z niewielkim udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej. Poza ośrodkiem gminnym i wsią Zielona tereny o charakterze usługowym występują w miejscowości Gościszka i Chojnowo. Zlokalizowane tu placówki usługowe (m. in. oświaty, handlu) obsługują również mieszkańców z okolicznych miejscowości.

Na terenie gminy dominuje rozproszona zabudowa zagrodowa. W większości wsi występuje zabudowa zagrodowa zlokalizowana najczęściej wzdłuż głównych dróg. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna występuje głównie w formie pojedynczych nieruchomości, jako efekt podziałów rodzinnych lub przekształcenia siedlisk rolniczych, które przestały pełnić dotychczasową funkcję.

Wśród terenów zabudowanych wyróżnia się:

- kompleksy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – w miejscowości Kuczbork, Zielona,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – w miejscowości Zielona, Kozielsk (budynki po byłym PGR-ze),
- tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej – w miejscowości Kuczbork i Zielona,
- tereny zabudowy zagrodowej – skupiska zabudowy w większości jednostek osadniczych oraz pojedyncze siedliska na terenach użytkowanych rolniczo,
- zabudowa usługowa - zwarte kompleksy obejmujące usługi administracji, zdrowia, oświaty, sportu i handlu - w Kuczborku, Zielonej, zaś pojedyncze tereny zabudowy usługowej (świetlica, boisko sportowe, sklep) występują w miejscowościach: Chojnowo, Gościszka, Nowa Wieś, Sarnowo,
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – w Kuczborku oraz w Zielonej i Gościszce,
- tereny infrastruktury technicznej m.in. drogi, ujęcia wody, oczyszczalnia ścieków.

Na terenach rolniczych wyróżniają się kompleksy zabudowy związane z prowadzeniem specjalistycznej produkcji zwierzęcej - obory, chlewnie, kurniki. W celu poprawy warunków utrzymania i żywienia zwierząt w gospodarstwach rolnych w ostatnim okresie zmodernizowano i rozbudowano wiele budynków inwentarskich. Pozwoliło to na zwiększenie skali produkcji zwierzęcej jak i na zmniejszenie nakładów pracy przy obsłudze zwierząt. Zabudowa taka wyróżnia się głównie w sołectwach: Sarnowo, Łązek, Gościszka, Kozielsk, Przyspa, Mianowo, Olszewko, Nidzgora, Chodubka.

Istniejący układ komunikacyjny, który tworzą droga wojewódzka nr 563 relacji Rypin – Żuromin - Mława oraz sieć dróg powiatowych i gminnych, zapewnia dogodne połączenia wewnątrz gminy jak i z terenami otaczającymi. Powiązania funkcjonalno – przestrzenne gminy z obszarem otaczającym wskazują na silne związki z miastem Żurominem oraz Mławą. Powiązania te występują głównie w zakresie dojazdów do pracy, szkół oraz korzystania z placówek usługowych (targowiska, punkty skupu, sklepy itp.).

Wyposażenie jednostek osadniczych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej wymaga doinwestowania, szczególnie w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej. Z sieci wodociągowej korzysta ok. 98% mieszkańców gminy. Sieć kanalizacji sanitarnej realizowana jest w miejscowości Zielona po oddaniu do użytku w 2009r. komunalnej oczyszczalni ścieków. W pierwszej kolejności podłączone zostały budynki wielorodzinne i sukcesywnie podłączane są budynki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

2. Stan ladu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych zapewniają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Opracowany dla całego obszaru gminy Kuczbork- Osada Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego (Uchwała Nr VII/21/89 Gminnej Rady Narodowej w Kuczborcu z dnia 27 września 1989 r. - Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego Nr 12 z 1989 r. poz. 331 z późniejszymi zmianami) stracił ważność 31 grudnia 2003 roku mocą ustawy z dn. 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 poz. 647 z późn. zm.).

W celu zaspokojenia potrzeb w zakresie przeznaczenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe (jednorodzinne, letniskowe) usługi, działalność gospodarczą, eksploatację kruszywa, dokonano zmian planu, które obowiązują dotychczas:

- zmiany Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego gminy Kuczbork - Osada (uchwała nr XVI/86/2000 Rady Gminy w Kuczborcu – Osadzie z dnia 21 marca 2000 roku) dotyczące przeznaczenia kompleksów działek w miejscowości Gościszka, Łązek, i Zielona (na cele eksploatacji kruszywa) oraz zasad gospodarowania w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody w Kuczborcu;
- zmiany Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego gminy Kuczbork - Osada (uchwała nr VI/32/2003 Rady Gminy w Kuczborcu - Osadzie z dnia 26 marca 2003 r.) dotyczące przeznaczenia terenów we wsi Chojnowo (tereny zabudowy mieszkaniowej), Zielona (pod rozbudowę stacji paliw);

W latach 2004-2011 opracowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gościszka gm. Kuczbork Osada (uchwała Nr XXII/109/2004 Rady Gminy w Kuczborcu Osadzie z dnia 21 grudnia 2004 r. obejmujący tereny pod powierzchnią eksploatację kruszywa,
- miejscowy plan części miejscowości Zielona (tereny zabudowane i przeznaczone pod zainwestowanie o powierzchni ok. 190,0 ha) oraz teren w miejscowości Niedziałki – Sadykierz (uchwała NR XXVII/134/2005 Rady Gminy w Kuczborcu Osadzie z dnia 20 września 2005 roku).
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego fragmentów wsi: Bagienice Duże, Bagienice Małe, Bagienice Nowe, Chodubka, Chojnowo, Gościszka, Gościszka Wygoda, Kozielsk, Krzywki Bratki, Kuczbork Osada, Kuczbork Wieś, Łązek, Mianowo, Nidzgora, Niedziałki-Sadykierz, Nowa Wieś, Olszewko, Osowa, Sarnowo, Szronka (Uchwała Rady Gminy w Kuczborcu Osadzie nr XXXIV/197/2006 z dnia 25 października 2006 r.). Plany obejmują zwarte kompleksy terenów zabudowanych i przewidywanych do zabudowy oraz tereny rolnicze określonych fragmentów miejscowości.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Zielona (uchwała Nr XVI/116/2008 Rady Gminy w Kuczborcu Osadzie z dnia 30 lipca 2008 r.). Plan obejmuje zachodnią część obrębu geodezyjnego Zielona i określa przeznaczenie terenów pod: elektrownie wiatrowe wraz z urządzeniami infrastruktury technicznej niezbędnej do ich obsługi, pod obiekty produkcyjne, składów i magazynów, tereny rolnicze i leśne oraz tereny komunikacji drogowej,

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Gościszka, (uchwała Nr XVI/117/2008 Rady Gminy w Kuczborku - Osadzie z dnia 30 lipca 2008 r.) obejmuje tereny przeznaczone na cele powierzchniowej eksploatacji kopalin,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego zalesienia w granicach administracyjnych gminy Kuczbork - Osada (Uchwała Nr XIII/102/2008 Rady Gminy w Kuczborku – Osadzie z dnia 29 kwietnia 2008 r.). Na cele leśne przeznaczone zostały tereny określonych działek we wszystkich obrębach geodezyjnych gminy.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części gminy Kuczbork Osada - tereny elektrowni wiatrowych (uchwała Nr XXXII/205/2010 Rady Gminy w Kuczborku Osadzie z dnia 27 września 2010 r.) obejmuje części obrębów geodezyjnych Kuczbork, Zielona, Gościszka, Gościszka Baraki i Olszewko. W planie przeznaczone zostały tereny pod elektrownie wiatrowe wraz z urządzeniami infrastruktury technicznej niezbędnej do ich obsługi, tereny zabudowy zagrodowej, tereny specjalistycznej produkcji zwierzęcej, teren biogazowni rolniczej, tereny rolnicze i leśne oraz tereny komunikacji drogowej.

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące zwarte kompleksy terenu określają: funkcje terenów, zasady zabudowy i ich zagospodarowania z uwzględnieniem cennych walorów przyrodniczych i kulturowych. Stanowią zatem formalną podstawę kształtowania ładu przestrzennego.

Funkcje terenów określone w obowiązujących planach miejscowych przyjmuje się jako jedno z podstawowych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy w opracowywanym Studium.

Na obszarach nie objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie przepisów szczególnych. Wydane decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły głównie zabudowy związanej z prowadzeniem gospodarstw rolnych (m.in. budowy i rozbudowy budynków i obiektów produkcji zwierzęcej, urządzeń do usuwania i magazynowania odchodów pochodzenia zwierzęcego). Najskuteczniejszym jednak elementem ładu przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego określające zasady zabudowy i zagospodarowania terenów oraz uwzględniające wymogi zrównoważonego rozwoju.

3. Stan środowiska przyrodniczego

3.1. Ukształtowanie powierzchni

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego gmina Kuczbork-Osada leży w makroregionie Nizina Północnomazowiecka (318.6), na pograniczu dwóch jednostek fizycznogeograficznych, mezoregionów:

- Równiny Raciąskiej (318.62) - część południowa gminy, o powierzchni pokrytej w większości piaskami na których uformowały się wydmy, spod których miejscami odsłaniają się gliny morenowe,
- Wzniesień Mławskich (318.63) - część północna z charakterystycznymi wysokimi wałami kemowymi i morenowymi, pomiędzy którymi występują rozległe, płaskie, często podmokłe zagłębienia wytopiskowe, z których większość jest wciągnięta w odpływ i przekształcona w dolinki lokalnych cieków.

Analizowany obszar charakteryzuje dość znaczne zróżnicowanie hipsometryczne, gdzie głównym czynnikiem kształtującym rzeźbę terenu była akumulacyjno-erozyjna działalność lodowca i wód płynących sprzed czoła lodowca. Najwyższe pagóry czołowo-morenowe wznoszą się powyżej 185 m n.p.m., natomiast dno doliny rzeki Przylepnicy w południowej części gminy położone jest na wysokości 120 m n.p.m. Kulminacje terenu związane są z zasięgiem ostatniego zlodowacenia środkowopolskiego, zwanego stadią Mławy. Strefa glaciostadiału Mławy przebiegająca na północ od linii Żuromin-Ciechanów-Przasnysz, zdecydowanie odróżnia się typem rzeźby polodowcowej od terenu położonego bardziej na południe, w tym północna część gminy Kuczbork Osada. Charakteryzują ją głównie formy moren czołowych, silnie zarysowanych i o większych nachyleniach stoków przypominające bardziej formy bałtyckiego niż środkowopolskiego zlodowacenia.

Niżej położona (około 125-135 m n.p.m.) i jednocześnie mniej atrakcyjna krajobrazowo jest wysoczyzna polodowcowa. Cechuje ją łagodniejsza rzeźba terenu – lekko falista, o deniwelacjach dochodzących do 5-10 m i spadkach poniżej 5%, nachylona w kierunku dolin rzecznych. Większe spadki związane są z występowaniem pagórków kemowych o wysokościach względnych 20-50 m i stromych zboczach, zgrupowanych w południowo-zachodniej części gminy, głównie na wschód od miejscowości gminnej. Znaczne deniwelacje terenu (ponad 60 m) oraz zróżnicowanie genetyczne form rzeźby terenu (pagóry kemowe, wzgórza moreny czołowej, obniżenia terenowe w obrębie tarasów zalewowych dolin rzecznych) wpływają na dużą atrakcyjność i antropizację analizowanego obszaru. Antropizacja środowiska związana jest przede wszystkim z wielowiekowym użytkowaniem rolniczym terenu, z prowadzoną powierzchnią eksploatacją surowców mineralnych, z rozwojem sieci osadniczej oraz z gospodarczym charakterem lasów.

3.2. Budowa geologiczna. Warunki geotechniczne

Zróżnicowanie budowy geologicznej gminy Kuczbork-Osada wyraźnie nawiązuje do rzeźby terenu. Duże deniwelacje powierzchni świadczą o znacznym urozmaiceniu powierzchni trzeciorzędowej, które jest efektem parokrotnie nakładających się procesów erozyjnych oraz zaburzeń glacitektonicznych.

Pod względem geologicznym obszar gminy Kuczbork-Osada położony jest w obrębie Niecki Mazowieckiej. Jest to jednostka geologiczna, na której obszarze na sfałdowanym podłożu kredowym zalegają osady trzeciorzędowe, natomiast powyżej leży pokrywa osadów czwartorzędowych, głównie plejstocenijskich, w dolinach – utwory holocenijskie. Miąższość utworów kredy górnej, na które składają się głównie utwory węglanowe wynosi około 800 m natomiast kredy dolnej, którą tworzą głównie utwory piaszczysto-ilaste - około 100-120 m. Utwory te występują w interwale głębokości od 250 m p.p.t. do około 3 000 m p.p.t. Wyżej występują osady trzeciorzędowe o miąższości około 100-150 m. Są to:

- iły pliocenijskie o zmiennej miąższości, dochodzącej do 60–90 m, będącej wynikiem nakładających się procesów glacitektonicznych,
- utwory miocenijskie o miąższości ok. 30 m (piaski kwarcowe z wkładkami węgla brunatnego przewarstwione ilami i mułkami),
- utwory oligocenijskie o miąższości 10-30 m (piaski morskie i muły).

Obszar gminy pokryty jest utworami czwartorzędowymi, tworzącymi naprzemianległe warstwy o zróżnicowanej miąższości i przestrzennym rozmieszczeniu.

Największe powierzchnie pokrywają osady plejstocenyjskie wykształcone w postaci morenowych glin zwałowych, piasków i żwirów lodowcowych. Są to osady związane z okresem zlodowacenia środkowopolskiego występujące w paśmie wzgórz ciągnącym się od miejscowości Gościszka przez Sarnowo do granic gminy. Podobne utwory występują w południowo-wschodniej części gminy między Osową a Chodubką. Mniejsze powierzchnie zajmują osady eluwialne, rzeczne i organogeniczne tworzące się w okresie ostatniego zlodowacenia oraz osady holocenyjskie. Na południe od Chojnowa do miejscowości Krzywki-Bratki na powierzchni zalega płat piasków i żwirów fluwioglacjalnych o miąższości kilku metrów. W dolinie Przylepnicy i jej dopływów występują mułki i piaski rzeczne. Lokalnie, w pasie ciągnącym się od Gościszki w kierunku Mianowa występują torfy o miąższości rzędu 3 - 4,5 metrów genetycznie związane z okresem późnoglacialnym i postglacialnym. Są to grunty słabonośne, niekorzystne dla budownictwa ze względu na niską wytrzymałość - mały stopień zagęszczenia lub ich zbyt duże nawodnienie. Obszar występowania tych gruntów najczęściej znajduje się w strefie płytkiego występowania zwierciadła wód gruntowych.

Przeważająca część powierzchni gminy Kuczborck – Osada pokryta jest gruntami o parametrach geotechnicznych korzystnych dla posadowienia budynków, stanowiące z reguły dobre podłoże budowlane. Charakteryzują się dobrymi parametrami wytrzymałościowymi, a o przydatności do budownictwa decyduje poziom wód gruntowych.

3.3. Gleby. Warunki agroekologiczne

Obszar gminy w przeważającej części pokrywają gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich oraz słabogliniastych na podłożu piasków luźnych i żwirów.

W południowo – zachodniej części (Kuczborck, Zielona, Olszewko) oraz na niewielkiej części północno- zachodniej (Bagienice Małe, Sarnowo) występują gleby najlepszej jakości najbardziej przydatne do produkcji rolnej. Są to gleby o składzie mechanicznym piasków gliniastych mocnych lub pyłów na podłożu glin lub piasków słabo gliniastych, klasyfikowane głównie do kompleksu przydatności rolnej 2-go (pszenny dobry) oraz 4-go (żytni bardzo dobry). W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są do klasy IIIa, IIIb, IVa, IVb. Natomiast w północno-wschodniej (Nowa Wieś, Sadykierz, Niedziałki, Chojnowo, Mianowo) i północno-zachodniej (Bagienice Nowe, Baraki Gościszka i Gościszka) części gminy dominują gleby wytworzone z piasków luźnych całkowitych różnego pochodzenia (zwałowego, sandrowego i rzecznoego) i żwirów piaszczystych. Charakteryzują się bardzo niską zawartością próchnicy i składników pokarmowych oraz kwaśnym odczynem i niskim stopniem kultury. Są bardzo lekkie do uprawy a uzyskiwane plony w bardzo dużym stopniu uzależnione są od ilości i rozkładu opadów w okresie wegetacyjnym. Pod względem przydatności rolnej zaliczane są do kompleksu 7-go (żytni bardzo słaby). Nadają się przede wszystkim pod uprawę żyta (zawodne plony) i łubinu. Grunty te mogą być przeznaczone na cele nierolnicze, najlepiej pod zalesienie. Są to głównie klasy bonitacyjne V, VI, VIz.

W dolinach rzecznych (Przylepnicy i Miłotki) oraz obniżeniach terenowych wytworzyły się gleby torfowe, murszowo-mineralne i czarne ziemie. W zależności od lokalnych warunków wodnych są to użytki zielone lub grunty orne. Większość użytków zielonych (ok. 81%) jest średniej jakości, zaliczana do kompleksu 2z (użytki zielone średnie). Potencjalnie stanowią dużą wartość dla rozwoju gospodarki paszowej i wskazane są do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu.

3.4. Stosunki wodne

Wody powierzchniowe

Gminę Kuczbork-Osada charakteryzują zróżnicowane warunki hydrologiczne, stosunkowo mało wykształconych cieków wodnych jest w północnej części gminy. Charakterystyczną cechą analizowanego obszaru są podmokłości - zwłaszcza w środkowej części gminy, słabo zorganizowana sieć odpływu powierzchniowego oraz słabo zaznaczone procesy erozyjne. Przepływające przez teren gminy Kuczbork-Osada liczne drobne ciek i w większości wyprostowane i skanalizowane, wykorzystują lokalne obniżenia terenu i osuszają podmokłości.

Największym ciekim przepływającym przez teren gminy i mającym jednocześnie największy wpływ na kształtowanie zasobów wodnych obszaru jest rzeka Przylepnica o długości około 21 km i powierzchni zlewni 244,1 km². Wyliczony empirycznie przepływ średni roczny rzeki (SSQ), charakteryzujący ogólne zasoby wodne zlewni wynosi 0,63 m³/sek., natomiast przepływ średni niski (SNQ) wynosi 0,19 m³/sek.¹ Rzeka jest na całej długości uregulowana, koryto wyprostowane, umocnione faszyną, wcięte na głębokość 0,5-0,7 m poniżej powierzchni. Okresowo dno doliny jest podmokłe, zalewane wodami z rzeki. Przejście pomiędzy wysoczyzną a doliną jest stosunkowo łagodne bez wyraźnie zarysowujących się załamań i krawędzi. W minionych latach woda z Przylepnicy, z ujęcia brzegowego zlokalizowanego w 15+900 km biegu rzeki w Sarnowie pobierana była na potrzeby Olsztyńskich Kopalni Surowców Mineralnych. Według danych GUS pobór wód powierzchniowych na potrzeby przemysłu miał miejsce jeszcze do 2008 roku i w analizowanym okresie tj. od 2001 roku wynosił od 152 dam³ w roku 2003 do 202 dam³ w 2008 roku (średnio 181 dam³ rocznie).

Przylepnica wypływa w okolicach wsi Niechłonin w powiecie działdowskim a następnie płynąc na południe zasilana jest wodami niewielkich ale licznych prawobrzeżnych i lewobrzeżnych dopływów. Przez teren gminy Kuczbork-Osada Przylepnica płynie z kierunku północnego na południowy wschód przez jej środkową część, w tym przez miejscowość gminną. Ciek ten wraz z niewielkimi dopływami, które prowadzą w większości wody z sieci drenarskiej i melioracji, ma istotny wpływ na kształtowanie stosunków wodnych znacznej części obszaru gminy Kuczbork-Osada (ponad 90% obszaru gminy). Największymi dopływami na analizowanym terenie są: dopływ prawy o nazwie Miłotka i lewy o nazwie Kozak. Rzeka Miłotka uchodzi do Przylepnicy w odległości ca 1 km poza opracowywanym terenem i stanowi na niewielkim fragmencie południową granicę gminy Kuczbork-Osada,. Poza granicami gminy, w okolicach miejscowości Przychód w gminie Szreńsk, tj. w odległości około 4 km od południowej granicy gminy Kuczbork-Osada, znajduje się też ujście rzeki Przylepnicy do Mławki.

¹ Dane na podstawie Raportu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie – Jakość i zagrożenia wód powierzchniowych w województwie mazowieckim – Warszawa 2002 rok. Na rzekach, na których brak jest pomiarów prowadzonych przez służbę hydrologiczną działającą w strukturach Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, obliczeń przepływów (SSQ i SNQ) dokonano na podstawie wzorów empirycznych. W przypadku głównych rzek stosunki hydrologiczne określają przybliżone charakterystyczne wyznaczone na podstawie długoletnich ciągów obserwacji (minimum 15 lat) ich wielkość, wahania sezonowe i roczne, częstotliwość i czasy trwania w latach.

Stosunkowo ubogą sieć hydrograficzną uzupełniają rowy melioracyjne. Odwadniają one użytki zielone podczas największych wezbrań, tj. wiosennego topnienia śniegu i gwałtownych, o dużej intensywności opadów atmosferycznych. Do zasobów wodnych gminy należą również niewielkie zbiorniki wodne pochodzenia naturalnego, wypełniające dna zagłębień wytopiskowych. Łącznie około 0,5% powierzchni gminy zajmują grunty pod wodami (płynącymi i stojącymi).

Jakość wód rzeki Przylepnicy badana była w 2011 roku w ramach „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa mazowieckiego na lata 2010-2012 (z perspektywą na lata 2013-2015)” prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Podstawą do opracowania programu były informacje o presjach, wykaz wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych, opracowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, wykazy wód użytkowych oraz lokalizacja jednolitych części wód na obszarach NATURA 2000. Klasyfikacja jakości wód Przylepnicy przeprowadzona w oparciu o pomiary wykonane w punkcie pomiarowo-kontrolnym w rejonie mostu w miejscowości Przychód gmina Szreńsk wskazuje na stan ekologiczny umiarkowany oraz stan jednolitej części wód jako zły.

Wody podziemne

Obszar gminy Kuczbork-Osada charakteryzuje się zmiennymi, bardzo korzystnymi warunkami hydrogeologicznymi. Wody podziemne występują tu w utworach trzeciorzędowych tj. w mioceńskich piaskach kwarcowych i oligoceńskich morskich piaskach glaukonitowych oraz utworach czwartorzędowych. Głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę podziemną jest najbardziej zasobny, najłatwiej odnawialny i występujący na najmniejszej głębokości czwartorzędowy poziom wodonośny. Są to wody związane z występowaniem na zmiennej głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów międzymorenowych piasków i żwirów.

Największe potencjalne wydajności możliwe do uzyskania z pojedynczego otworu posiadają czwartorzędowe warstwy wodonośne w północnej i środkowej części gminy, gdzie wydajność pojedynczych studni przekracza 100 m³/godz. Największe zasoby charakteryzują ujęcia wody w Zielonej i Nowej Wsi. Obszary te są w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Działdowo” o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 300 tys. m³/dobę i średniej głębokości występowania 50 do 100 m. Na północ od równoleżnika przebiegającego przez Żuromin, w oparciu o czas pionowego przesiąkania wody z powierzchni i czas jej przepływu poziomego od obszarów zasilania do ujęcia, został ustalony obszar najwyższej ochrony wód podziemnych (ONO), w którego ochronie dużą rolę odgrywają lasy oraz obszary chronione.

W związku z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) w wydzielonych jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) określany jest stan ilościowy i chemiczny wód oraz prowadzone są analizy presji antropogenicznych. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego.

W 2012 r. Państwowy Instytut Geologiczny wykonał badania wód podziemnych w 92 punktach województwa mazowieckiego, należących do sieci krajowej. W JCWPd Nr 48, w zasięgu której położony jest między innymi cały powiat żuromiński, badania przeprowadzone zostały w 6 punktach, z których 2 charakteryzowało się swobodnym zwierciadłem wody a pozostałe punkty reprezentowały poziomy wodonośne o napiętym zwierciadle wody. Do wód niezadawalającej jakości zaliczono jedynie 1 punkt ujmujący wodę w południowej części JCWPd, gdzie stwierdzono występowanie potasu w IV klasie jakości. Z pozostałych przebadanych w 2012 r. punktach, większość (3) wód charakteryzowała się stężeniami wskaźników w granicach określonych dla wód zadawalającej jakości (III klasy), pozostałe - dla wód dobrej jakości (II klasy). W ocenie końcowej JCWPd Nr 48 zaliczono do wód dobrej jakości.

3.5. Surowce mineralne

Występowanie surowców na obszarze gminy Kuczbork-Osada związane jest z przypowierzchniowymi utworami czwartorzędowymi. Największe powierzchnie pokrywają osady plejstoceniowe związane z okresem zlodowacenia środkowopolskiego występujące w południowo-wschodniej części gminy oraz w paśmie wzgórz w części północnej. Obok dość dobrze przemytych piasków i żwirów lodowcowych występują gliny zwałowe.

Zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2012 r. na terenie gminy Kuczbork-Osada występuje 9 złóż piasków i żwirów (Gnojono-Petrykozy I, Gościszka, Gościszka – pole A, Łązek, Łązek II, Nidzgora, Nidzgora I, Nowa Wieś, Zielona), w tym złożo Gnojono-Petrykozy I położone jest na granicy z gminą Działdowo. Występującym w formie soczewkowej lub pokładowej złożom kruszywa nie towarzyszą inne kopaliny. W obrębie czterech złóż piasków i żwirów (Gnojono-Petrykozy I, Gościszka, Łązek, Łązek II) prowadzona jest eksploatacja surowców, natomiast w obrębie złoża Gościszka - pole A i Nowa Wieś wydobywanie zostało zaniechane.

Eksploatacja kruszywa prowadzona jest głównie przez: Olsztyńskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A., Wytwórnę Mas Bitumicznych w Gościszce oraz Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Inżynieryjnych w Mławie.

Największe zasoby i wydobywanie (od 2002 roku) związane jest z dużym złożem Gościszka, w którym nadkład o średniej miąższości około 2,5 m stanowią piaski drobno – i średnioziarniste często zapyłone i zaglinione, rzadko – mułki piaszczyste i gliny, natomiast warstwę złożową stanowią piaski i żwiry o średniej miąższości około 7 m. Warstwa złożowa jest w niewielkim procencie zawodniona i występuje na stosunkowo małym obszarze.

Według klasyfikacji sozologicznej złożo Gościszka (i pozostałe złoża oprócz złoża Nidzgora) jest częściowo kolizyjne z ochroną środowiska – położone jest w Zieluńsko - Rzęgnowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz obszarze najwyższej ochrony głównego zbiornika wód podziemnych (ONO). Do połowy 2003 roku projektowane przeznaczenie części zasobnych w surowiec terenów (poza granicami udokumentowanego złoża Gościszka) pozostawało w kolizji z obowiązującymi na tym terenie zasadami zagospodarowania. Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego w sprawie Zieluńsko-Rzęgnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu a następnie jego zmiany (w roku 2005, 2007, 2009) dotyczą wyłączenia z zakazów wydobywania do celów gospodarczych skał poszczególnych działek we wsi Łązek, Gościszka, Nowa Wieś oraz Niedziałki – Sadykierz.

Aktualizowanie rozporządzeń wynika z dokumentowania kolejnych złóż surowców oraz rosnącego popytu na surowiec dla potrzeb budownictwa oraz do budowy dróg, nasypów.

3.6. Warunki klimatyczne

Położenie gminy Kuczbork-Osada na Równinie Raciąskiej (część południowa) oraz na Wzniesieniach Mławskich (część północna) ma wpływ na warunki klimatyczne, a w szczególności na przebieg temperatury w ciągu roku, częstotliwość i kierunek wiatrów, wielkość opadów. Odmienne kształtują się warunki mikroklimatyczne na wyniesionych wzgórzach morenowych ubogich w zadrzewienia (większa siła wiatru i amplitudy temperatur) oraz w rejonach dolinnych, gdzie częściej występują i dłużej zalegają poranne mgły oraz gromadzą się zanieczyszczenia. Obszarami najbardziej narażonymi na powstawanie zastoisk wilgotnego powietrza, a także powstawanie i utrzymywanie się mgieł są tereny wilgotnych łąk i pastwisk, zwłaszcza dolina Przylepnicy. Obszary wyżej położone, dostatecznie przewietrzane charakteryzują się dobrymi warunkami klimatu lokalnego. Najkorzystniejszymi warunkami klimatycznymi, korzystnymi warunkami termicznymi i najlepszym nasłonecznieniem, charakteryzują się zbocza o ekspozycji południowej. Specyficznymi warunkami klimatycznymi cechują się tereny leśne, które poprzez między innymi osłabienie prędkości wiatru, oddziałują również na warunki klimatyczne terenów do nich przyległych. Drzewostan przyczynia się do łagodzenia dobowych ekstremów temperatury w jego obrębie oraz wpływa modyfikująco na warunki wilgotnościowe i wietrzne, głównie poprzez ograniczenie siły wiatrów oraz wzrost częstości występowania cisz. Zróznicowanie warunków mikroklimatycznych zależne jest od składu gatunkowego drzewostanu, jego wieku i zwartości. Ogólnie klimat na terenie gminy Kuczbork-Osada można uznać za dość ciepły. W cieplej porze roku temperatury średnie przekraczają 13°C a średnie miesięczne temperatury i maksymalne dobowe wskazują na bardzo korzystne warunki termiczne w ciągu całego roku.

Okres wegetacyjny należy do przeciętnych i wynosi około 210 dni. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi poniżej 550 mm. Przeważają wiatry z sektora zachodniego (wiatry południowo-zachodnie i zachodnie), których średnia prędkość w zależności od pory roku wynosi 3,9-6,4 m/sek. Większą prędkością wiatru cechują się miesiące późnojesienne, zimowe i wiosenne (listopad – maj). Korzystne warunki wietrzne (niezbyt intensywne nawietrzanie i jednocześnie dostateczne przewietrzanie) panują na przeważającym obszarze gminy.

Decydujący wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych w gminie mają: lokalne warunki fizjograficzne (doliny rzeczne, wysoczyzna morenowa, wzgórza moreny czołowej) oraz kompleksy leśne. Warunki te modyfikowane są w znacznym stopniu dodatkowymi czynnikami, w tym sposobem zabudowy terenu oraz stopniem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Przy obecnym zagospodarowaniu gmina Kuczbork-Osada cechuje się na ogół dobrymi warunkami aerosanitarnymi. Tło zanieczyszczeń kształtują głównie lokalne kotłownie i paleniska domowe oraz emisja niezorganizowana z podłoża podczas suszy i wietrznej pogody, zwłaszcza w okresie prac polowych i eksploatacji kruszywa. Do źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza o lokalnym, ograniczonym zasięgu należą środki transportu. Jako mobilne źródło zanieczyszczenia środowiska, emitują do powietrza wiele substancji.

Koncentracja tych zanieczyszczeń występuje wzdłuż dróg o znacznym natężeniu ruchu w szczególności wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 563 Rypin – Żuromin - Mława prowadzącej ruch głównie o charakterze tranzytowym. Ujemnie oddziałują na warunki higieny atmosfery większe obiekty hodowlane, które są źródłem niezorganizowanych emisji nieszkodliwych lecz uciążliwych dla sfery mieszkaniowej odorów, zanieczyszczeń bakteriologicznych, pyłów i związków azotu.

Uciążliwości o charakterze lokalnym mogą wystąpić również w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów produkcyjno-usługowych między innymi w sąsiedztwie Wytwórni Mas Bitumicznych w Gościszce, stanowiącej zagrożenie dla środowiska ze względu na emisję pyłów i gazów (dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla oraz zanieczyszczeń o charakterze rakotwórczym). Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poniżej wartości dopuszczalnych umożliwi zastosowanie urządzeń odpylających i pochłaniających gazy.

3.7. Szata roślinna

Według danych GUS, w ostatnim dziesięcioleciu powierzchnia gruntów leśnych wzrosła o około 400 ha i na koniec 2012 roku tereny lasów i zadrzewień zajmowały na obszarze gminy Kuczborck-Osada 2442 ha. Wskaźnik lesistości gminy wyniósł zatem 19,9% i był niższy od wskaźnika lesistości zarówno dla powiatu żuromińskiego (21,0%) jak i dla województwa mazowieckiego (22,9%). Lasy państwowe zajmują 50,2% ogólnej pow. leśnej i zarządzane są przez Nadleśnictwo Dwukoły podlegające Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Grunty Nadleśnictwa charakteryzują się wyjątkowym rozdrobnieniem, rozproszeniem oraz zawiłością granic. Często przemiennie występują wąskie działki gruntów leśnych Nadleśnictwa z działkami lasów prywatnych. W strukturze władania lasy prywatne zajmują 1216 ha (49,8% powierzchni leśnej) i poza dużym rozdrobnieniem charakteryzują się stosunkowo małą wartością hodowlaną. Wynika to zapewne z faktu, iż są to drzewostany rosnące na gruntach porolnych, mniej odpornych na choroby grzybowe. Przyczyną obniżenia wartości hodowlanej tych drzewostanów mogą być też zaniedbania pielęgnacji oraz nadmierne pozyskiwanie drewna.

Zarówno lasy państwowe, jak i prywatne zagospodarowane są w większości jako lasy produkcyjne i mają drzewostan pochodzący ze sztucznych nasadzeń i odnowień. Z gatunków lasotwórczych największy udział ma sosna (ponad 79%), wprowadzona na większość typów siedlisk. Znaczne powierzchnie zajmują też drzewostany olszy czarnej i brzozy. Gatunki drzew liściastych takie jak: dąb szypułkowy, grab zwyczajny i jesion wyniosły mimo odpowiednich warunków siedliskowych, występują na bardzo małych powierzchniach jedynie jako domieszka lub podrost w drzewostanach sosnowych.

Występujące na analizowanym terenie lasy cechuje niekorzystna struktura wiekowa, głównie są to drzewostany młodszych i średnich klas wieku zajmujące po około 40% powierzchni leśnej zalesionej. Żywność siedlisk leśnych pozostaje w ścisłej zależności od poziomu wody gruntowej znajdującej się w zasięgu systemu korzeniowego. Obserwowane w ostatnich latach obniżenie poziomu wód gruntowych ma odzwierciedlenie w spadku kondycji zdrowotnej drzewostanów, szczególnie położonych w zagłębieniach terenu.

Rozmieszczenie szaty leśnej w gminie Kuczborck-Osada jest nierównomierne i związane jest z ukształtowaniem się dużych struktur geomorfologicznych.

Większe kompleksy leśne wykształciły się w północnej części gminy na Wzniesieniach Mławskich, natomiast część południowa gminy o płasko równinnej rzeźbie terenu i mniejszych deniwelacjach stanowi obszar praktycznie bezleśny. Na terenie obecnych kompleksów leśnych dominują powierzchniowo ubogie siedliska różnych typów borów: boru mieszanego świeżego, boru świeżego i suchego głównie z drzewostanem sosnowym. Mimo, iż udział lasów wilgotnych na siedlisku olsowym jest niewielki, lasy te odgrywają istotną rolę jako ostoje zwierzyny w ciągach dolinowych powiązań faunistycznych oraz stanowią cenny składnik krajobrazu. Pełnią funkcję wodochronną poprzez regulację spływów powierzchniowych wód i ich retencjonowanie. Lasy w powiązaniu z trudnodostępnymi zaroślami są naturalnymi ostojami faunistycznymi, zapewniają schronienie i pożywienie, stanowią obszary niewymuszonych migracji faunistycznych. Tworzą naturalne ciągi powiązań przyrodniczych oparte na terenach o największym zróżnicowaniu morfologicznym, hydrograficznym, mikroklimatycznym florystycznym i faunistycznym, którymi są rozległe obniżenia i nieckowate doliny.

Na szatę roślinną gminy Kuczborck-Osada poza lasami i zadrzewieniami, składają się tereny użytkowane rolniczo (głównie agrocenozy gruntów ornych i pastwisk), nieużytki, zieleń urządzone oraz zieleń towarzysząca terenom zabudowanym. Dużymi walorami krajobrazowymi cechują się śródpolne kępy zakrzewień i zadrzewień (topole, brzozy, dęby, wierzby, akacje, buki, lipy) oraz szpalery drzew przydrożnych (reprezentowane przez topole, lipy, brzozy, wiązy, klony, dęby, akacje i drzewa owocowe). Ważne urozmaicenie dla środowiska przyrodniczego stanowią miedze oraz pobocza dróg ze zbiorowiskami ruderalnymi. W południowej części gminy dominuje roślinność segetalna, towarzysząca uprawom polowym, którą stanowią przede wszystkim uprawy roślin zbożowych. Niewielkie powierzchnie przypadają na półnaturalne zbiorowiska łąkowe i bagienne ograniczone do pasów wzdłuż cieków i rozproszonych płatów w bezodpływowych zagłębieniach. Roślinność rozległych użytków zielonych budują zbiorowiska siedlisk wilgotnych i częściowo pobagiennych, ukształtowanych wtórnie przez zmeliorowanie torfowisk. W powiązaniu z lasami olsowymi na analogicznych siedliskach, pełnią funkcje wodochronną przyczyniając się do zwiększenia retencji gruntowej.

3.8. Przyrodnicze obszary i obiekty chronione

Na terenie gminy Kuczborck-Osada znajdują się przyrodnicze obszary i obiekty chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są to: obszar chronionego krajobrazu i pomniki przyrody.

• Zieluńsko - Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Na terenie gminy Kuczborck-Osada znajdują się tereny cenne ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, należące do obszarów chronionego krajobrazu. Jest to Zieluńsko- Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu, który na terenie gminy zajmuje powierzchnię 6 547,9 ha, co stanowi ca 53,8% ogólnej powierzchni gminy. Obejmuje tereny wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 18 z dnia 15 kwietnia 2005r. w sprawie Zieluńsko - Rzęgnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91, poz. 2450 z późn. zm.).

• Pomniki przyrody

Na terenie gminy Kuczborck-Osada pomnikami przyrody są okazałych rozmiarów drzewa, z których większość stanowi drzewostan parkowy przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Batalionów Chłopskich w Zielonej. Szczególnym celem ich ochrony jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, kulturowych i historycznych poprzez ich ochronę w granicach lokalizacji. Wszystkie pomniki przyrody mają dużą wartość przyrodniczą oraz są znaczącymi elementami krajobrazu. Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzew.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 33 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 czerwca 2008 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu żuromińskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego nr 152 z dnia 7 września 2008 roku, poz. 5331) na terenie gminy Kuczborck-Osada znajduje się pięć pomników przyrody.

Lp.	Miejscowość	Bliższa lokalizacja	Obiekt poddany ochronie	Charakterystyka chronionego obiektu		
				Nazwa gatunkowa	Obwód (cm)	Wysokość (m)
1.	Kuczborck Osada	działka nr ew. 268, otoczenie zabytkowego kościoła i plebani	grupa drzew	Jesion wyniosły	297	22
				Lipa drobnolistna	295	23
2.	Zielona	działka nr ew.353/4, teren parku	drzewo	Świerk pospolity	300	21
3.	Zielona	działka nr ew. 353/4, teren parku	drzewo	Platan klonolistny	293	20
4.	Zielona	działka nr ew. 353/4, teren parku	drzewo	Jesion wyniosły	350	16
5.	Zielona	działka nr ew.353/4, teren parku	drzewo	Lipa drobnolistna	377	25

Oprócz pomników przyrody na uwagę i ochronę zasługują skupiska zieleni wysokiej, wśród nich: zieleń parkowa w Sarnowie, Chojnowie, Zielonej i Kozielsku, szpalery drzew przydrożnych, zieleń towarzysząca cmentarzom i obiektom sakralnym oraz zadrzewienia śródpolne. Tereny te stanowią ważne ogniwo w systemie powiązań przyrodniczych (korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym), którego funkcjonowanie umożliwia rozprzestrzenianie się gatunków, a także swobodną migrację zwierząt wędrownych.

4. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Kuczborck - Osada odznacza się stosunkowo dużym udziałem użytków rolnych (ok. 78%) (wobec ok. 72 % w powiecie żuromińskim) i małym gruntów pod lasami i zadrzewieniami – ok. 17,0% (powiat – 19,8%).

Struktura użytkowania gruntów wskazuje na dominującą rolę produkcji rolnej w strukturze gospodarczej gminy. Wykorzystanie gruntów na cele rolnicze jest zróżnicowane przestrzennie. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów poszczególnych obrębów wynosi od ok. 34% w rejonie wsi Gościszka Baraki, Niedziałki do ok. 92% we wsi Kuczbork Wieś, Olszewko, co wynika głównie z rozmieszczenia terenów leśnych. Tereny użytkowane rolniczo zajmują 9 536 ha, co stanowi ok. 78,4% ogólnej powierzchni gminy.

Struktura użytków rolnych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)	Struktura (%)
- Grunty orne	7245	76,0
- Sady	43	0,5
- Łąki	1 041	10,9
- Pastwiska	910	9,5
- Grunty rolne pod zabudową	251	2,6
- Grunty rolne pod rowami	46	0,5
Razem użytki rolne	9 536	100,0

Opracowano na podstawie Programu ochrony środowiska powiatu żuromińskiego

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne ok. 76 % użytków rolnych. W poszczególnych sołectwach udział gruntów ornych w użytkach rolnych jest zróżnicowany zależny głównie od ilości trwałych użytków zielonych. Największym udziałem gruntów ornych (ponad 90% użytków rolnych) odznaczają się rejony wsi Gościszka Baraki, Zielona, Nowa Wieś, Niedziałki.

W gminie Kuczbork udział trwałych użytków zielonych w powierzchni użytków rolnych wynosi ok. 21% (średnio w powiecie żuromińskim - ok. 33%) i jest zróżnicowany w układzie przestrzennym gminy. Największe kompleksy użytków zielonych występują w południowej i środkowej części gminy (Nidzgora-63%, Olszewko-41%, Kuczbork Osada-40%, Kuczbork Wieś-31%, Krzywki Bratki-29%) natomiast najmniej (poniżej 15%) w zachodniej (Zielona, Bagienice Nowe, Bagienice Małe, Gościszka Baraki, Gościszka) i północno-wschodniej części (Niedziałki, Nowa Wieś).

Udział sadów w strukturze użytków rolnych nie jest wysoki - 0,5% i są to głównie sady przydomowe nie mające większego znaczenia w towarowej produkcji sadowniczej gminy. Zintegrowany wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej obliczony przez IUNG Puławy (uwzględniający ocenę punktową gleb, rzeźby terenu, agroklimatu i warunków wodnych) wynosi dla gm. Kuczbork - Osada 54,3 punkty (w skali 100-punktowej), wobec wskaźnika najwyższego w powiecie żuromińskim 56,5 pkt. w gm. Żuromin i Lutocin oraz najniższego 42,5 pkt. w gm. Siemiątkowo Koziębrodzkie.

Miernikiem przydatności rolniczej gruntów jest również klasyfikacja bonitacyjna.

Strukturę jakości gleb wg klas bonitacyjnych przedstawia poniższe zestawienie:

Grunty orne		Użytki zielone	
Klasy bonitacyjne	Struktura%	Klasy bonitacyjne	Struktura%
I - II	-	I - II	-
IIIa	0,9	III	10,4
IIIb	4,2	IV	63,8
IV a	16,4	V	20,1
IV b	19,9	VI	5,6
V	34,1	VIz	0,1
VI	21,4		
VIz	3,1		

Gmina Kuczbork-Osada charakteryzuje się glebami słabymi jakościowo. Grunty orne dobre i średnie jakościowo zaliczane do klas III-IV stanowią ok. 41% ogółu gruntów orných (średnio w powiecie żuromińskim - ok. 33%). W układzie przestrzennym gminy najkorzystniejsza dla rolnictwa struktura gruntów orných występuje w rejonie wsi Kuczbork Wieś, Kuczbork Osada, Zielona, Olszewko. Na pozostałym obszarze dominują gleby średnie i słabe jakościowo, ze znaczną koncentracją gleb bardzo słabych (kl. VI-VIz) w obrębach wsi: Chojnowo, Mianowo, Nowa Wieś, Krzywki Bratki, Gościszka, Gościszka Baraki.

Struktura użytków zielonych wg klas bonitacyjnych odznacza się przewagą łąk i pastwisk dobrych jakościowo - ok. 64% to kl. III-IV.

Przestrzenne zróżnicowanie jakości terenów użytkowanych rolniczo wskazuje, że koncentracja gleb najbardziej przydatnych dla rolnictwa występuje w południowo-zachodniej części gminy (Zielona, Kuczbork Wieś, Kuczbork Osada, Olszewko). Grunty orne średnio korzystne dla upraw rolných występują w środkowej części gminy a także w północno-zachodniej (Bagienice Duże, Bagienice Małe) ze znacznym udziałem gleb dobrych.

Gleby słabe jakościowo występują na obszarze całej gminy, jednak ich największe arealy skupione są w obrębie wsi: Chojnowo, Nowa Wieś, Gościszka, Gościszka Baraki, Mianowo, Krzywki Bratki, Bagienice Nowe. Grunty te o niskiej efektywności produkcji rolnej mogą być w pierwszej kolejności wykorzystane na cele nierolnicze, najlepiej pod zalesienie.

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolných i leśnych (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. nr 121 poz. 1266 z późn. zm.) grunty rolne podlegające ochronie przed zmianą rolniczego użytkowania na cele nierolnicze obejmują gleby zaliczane do I-III klasy bonitacyjnej, (wymagana jest zgoda Ministra Rolnictwa),

Dominującą formą własności jest sektor gospodarki indywidualnej, do której należy ok. 97 % powierzchni użytków rolných w gminie.

Według danych spisu rolnego 2010r. na obszarze gminy było 718 indywidualnych gospodarstw rolných, w tym 625 o powierzchni powyżej 1 ha. Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa wynosiła w gminie 14,58 ha (w tym 12,76 ha użytków rolných) i była wyższa w porównaniu do średniej w powiecie żuromińskim – 11,86 ha, w tym 10,14 ha użytków rolných.

Strukturę obszarową indywidualnych gospodarstw rolnych w gm. Kuczbork-Osada wg danych spisu rolnego 2010r. przedstawia poniższe zestawienie:

Grupy obszarowe gospodarstw	Liczba gospodarstw	Struktura %
Do 1 ha	93	13,0
1-5 ha	205	28,5
5-10 ha	139	19,4
10-15 ha	103	14,3
15 i więcej ha	178	24,8
Razem	718	100,0

Powyższe dane wskazują, że na obszarze gminy przeważają gospodarstwa średnie i małe w grupach obszarowych do 10ha, które stanowią ok. 60% ogółu gospodarstw (powiat ok. 51%).

W porównaniu do danych spisu powszechnego 1988 r. na terenie gminy liczba indywidualnych gospodarstw (o pow. powyżej 1 ha) zmniejszyła się z 820 w 1988 r. do 625 w 2010 r.. Istotne zmiany w strukturze obszarowej gospodarstw indywidualnych odnotowano po 1996 roku, co przedstawia poniższe zestawienie:

Grupy obszarowe gospodarstw	1988r.		1996r.		2010r.	
	Liczba gospodarstw	Struktura %	Liczba gospodarstw	Struktura %	Liczba gospodarstw	Struktura%
1 -5ha	162	19,8	166	23,2	205	32,8
5 -10 ha	268	32,7	214	29,8	139	22,2
10-15 ha	207	25,2	154	21,5	103	16,5
15 ha i więcej	183	22,3	183	25,5	178	28,5
Razem	820	100,0	717	100,0	625	100,0

Powyższe dane wskazują na wzrost liczby gospodarstw małych obszarowo o powierzchni 1-5 ha z ok. 19,8% w 1988r. do ok. 32,8% w 2010 r. oraz wzrostu udziału gospodarstw w grupach obszarowych 15 ha i więcej.

Na terenie gm. Kuczbork-Osada w produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż, które zajmują ok. 90% powierzchni zasiewów(wg spisu rolnego 2010r.) W grupie roślin zbożowych przeważa uprawa żyta i mieszanek zbożowych. Pod uprawę ziemniaków przeznaczane jest tylko ok. 4% pow. zasiewów (ok. 225 ha).

W produkcji zwierzęcej przeważa chów bydła i trzody chlewnej.

Stan pogłowia zwierząt gospodarskich wg spisu rolnego 2010r przedstawiał się następująco:

- bydło ogółem – 5,2 tys. szt., w tym krowy – 2,4 tys. szt.

- trzoda chlewna – 32,6,5 tys. szt.
- drób – 187,0 tys. szt.

Obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła: bydło – 55,2 szt. (powiat żuromiński – 84,9 szt.), trzoda chlewna – 347,1 szt. (powiat – 298,9 szt.). Wielkości te świadczą o wysokim poziomie produkcji zwierzęcej. Ponadto dane spisu rolnego wskazują, że chów bydła prowadzi 49% gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha, a 36% chów trzody chlewnej.

Działania inwestycyjne (budowa, rozbudowa budynków inwentarskich) wskazują na tworzenie warunków do dalszego rozwoju produkcji zwierzęcej. Świadczą o tym wydane w ostatnim okresie decyzje administracyjne (o warunkach zabudowy) dotyczące dużych obiektów hodowlanych (powyżej 40 DJP) we wsiach:

- Łązek - chlewnia o wielkości obsady do 100 DJP;
- Nidzgora – obory o wielkości obsady do 100 DJP i do 50 DJP;
- Przyspa – trzy chlewnie o wielkości obsady do 60 DJP, do 80 DJP oraz do 109 DJP;
- Kozielsk – dwa kompleksy kurników o wielkości obsady do 2 240 DJP oraz do ok. 2 880 DJP.

W zakresie specjalistycznej produkcji rolnej na terenie gminy dominuje chów trzody chlewnej i bydła.

Zaopatrzenie w środki do produkcji rolnej (nawozy, pasze, środki ochrony roślin) prowadzą prywatne jednostki gospodarcze w Kuczborku i Zielonej. Skup surowców rolniczych prowadzony jest głównie przez zakłady przetwórcze. Mleko skupują głównie mleczarnie w Żurominie i Działdowie poprzez istniejące zlewnie mleka lub bezpośrednio z gospodarstw. Żywiec wieprzowy i wołowy zbywany jest przez rolników w lokalnych punktach skupu przy prywatnych ubojniach oraz kupowany jest przez agencje pośredniczące w dostawie żywca do Zakładów Mięsnych w Sierpcu i Morlinach k/Ostródy. Obsługę weterynaryjną dla obszaru całej gminy pełnią zakłady prywatne zlokalizowane we wsi Kuczbork i Zielona.

Ośrodkami skupiającymi usługi dla rolnictwa jest wieś gminna Kuczbork oraz Zielona. Rolnicy korzystają również z usług zlokalizowanych na terenie miasta Żuromina, Bieżunia i Sierpca. Na terenie gminy nie występują przeszkody w zakresie organizacji punktów obrotu produktami rolniczymi, jak i punktów zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej.

Tereny leśne

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy wynosi 2442 ha (wg GUS, 2012). Wskaźnik lesistości wynosi zatem 19,9% i jest niższy od wskaźnika dla powiatu żuromińskiego jak i województwa mazowieckiego. Rozmieszczenie przestrzenne lasów jest bardzo zróżnicowane. Największe kompleksy leśne występują we wschodniej części gminy (rejon wsi: Niedziałki - Sadykierz, Chojnowo, Mianowo) oraz w północno-zachodniej (rejon wsi Gościszka Baraki).

W strukturze władania lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Dwukoły (RDLP w Olsztynie) zajmują 50,2% ogólnej powierzchni leśnej gminy.

5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na dziedzictwo kulturowe gminy Kuczborck-Osada składają się:

- obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską,
- zabytkowe założenia zieleni,
- zabytki sztuki sepulkralnej,
- stanowiska archeologiczne.

- Ochroną konserwatorską objęte są:

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Miejscowość	Rodzaj obiektu	Numer rej.
Kuczborck	- Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja: kościół, mur., XVIIIw.; cmentarz przykościelny, - kaplica p.w. św. Stanisława bpa, drewn., 2poł. XVIII w. (rozebrana do przebudowy), - cmentarzysko szkieletowe wczesnośredniowieczne	A-133 z dnia 05.04.1962 A-786 z dnia 08.01.2008 197/79-802/68WA z dn. 16.12.1968
Nidzgora	- grodzisko pierścieniowate wczesnośredniowieczne	200/79-248/60WA z dn. 26.03.1960
Sarnowo	Zamek (resztki fundamentów) i najbliższe otoczenie oraz teren poza fosą w promieniu 30m, mur., XV w.	A-134 z dnia 05.04.1962
Zielona	- Zespół pałacowy: pałac, mur., ok. 1880r.; 2 obory, mur., k. XIX w.; spichlerz, mur., XIX w.; stodoła, mur., XIX w.; d. gorzelnia mur., 1913r.; park, poł. XIX w. - Kościół parafialny p.w. św. Marcina Bpa, mur., 1908-1912,	A-243 z dnia 15.10.1981 A-1021z dnia 30.06.2011

Obiekty włączone do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Miejscowość	Rodzaj obiektu
Chojnowo	Zespół dworski: - dwór mur. k. XIX w. (ob. szkoła), - pozostałości parku, k. XIX w.
Kozielsk	Zespół dworski: - dwór, mur., 2 poł. XIXw., - park, 2 poł. XIXw.
Kuczborck	- cmentarz, 2 poł. XIX w., - cmentarz żydowski, XIX/XX w.
Sarnowo	- kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, mur., 1881, - park podworski, - cmentarz parafialny rzym.-kat., 2 poł. XIX w.
Zielona	- cmentarz przykościelny, - cmentarz parafialny rzym.-kat. poł. XIXw.

Obiekty planowane do włączenia do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Miejscowość	Rodzaj obiektu
Chodubka	- dom nr 8, drewn., l. 20,30-te XXw., - dom nr 9 mur., ok. 1925r.
Chojnowo	dom nr 104, drewn 1 ćw. XX w.
Gościszka	- dom nr 13, mur., ok. 1930, - dom nr 18, mur., XIX/XX w., - dom nr 31, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 110, mur./drewn., pocz. XX w., - Kapliczka przydrożna, mur., 2 poł. XIX w., - Kapliczka przydrożna, mur., 2 poł. XIX w.
Krzywki Bratki	- dom nr 13, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 34, mur., 1 ćw. XX w.
Kuczbork Wieś - ul. Glinki - ul. Mickiewicza	- Szkoła, mur., XIX/XX w., - zespół domu nr 4: dom mur., 1 ćw. XX w, budynek gospodarczy, mur., 1 ćw. XX w., - młyn murowany, 1930 (przebudowany), - dom nr 25, drewn. 1 ćw. XX w., - dom nr 29, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 35, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 62, drewn. 1 ćw. XX w.
Kuczbork – Osada - ul. Mickiewicza	- dom nr 1, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 4, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 14, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 19, drewn., 1 ćw. XX w.
Kuczbork – Osada - ul. Młyńska - ul. Stary Rynek	- dom nr 1, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 2, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 5, mur., XIX/XX w., - dom nr 6, drewniany, 1 ćw. XX w., - dom nr 7, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 2, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 8, drewniany, l. 20-te XX w., - dom nr 10, drewniany, 1 ćw. XX w., - dom nr 11, drewniany, XIX/XX w., - dom nr 12, drewniany, l. 20/30 – te XX w.
Nowa Wieś	- szkoła podstawowa, murowana, 1 ćw. XX w., - dom nr 19, mur., XIX/XX w., - dom nr 61, mur., 1 ćw. XX w.,

Olszewko	<ul style="list-style-type: none"> - dom nr 1, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 8, drewn., pocz. XX w., - dom nr 14, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 15, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 24, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 28, drewn., 1 ćw. XX w.,
Sarnowo	<ul style="list-style-type: none"> - zespół Kościoła Parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP: cmentarz przykościelny, plebania, mur., 1885r., - dom nr 39, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 44, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 48, mur., 1 ćw. XX w., - kapliczka przydrożna, mur., 2 poł. XX w.,
Szronka	dom nr 12, mur., ok. 1930 r.
Zielona	<ul style="list-style-type: none"> - zespół Kościoła Parafialnego p.w. św. Marcina Bpa: cmentarz przykościelny
- ul. Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> - dom nr 7, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 18, mur., l. 30-te XX w., - dom nr 61, mur., 1 ćw. XX w.,
- ul. Marii Dąbrowskiej	- dom nr 4, mur., 1 ćw. XX w.,
- ul. Kamionkowa	- dom nr 2, mur., 1 ćw. XX w.,
- ul. Wyzwolenia	- dom nr 2, drewn., 1 ćw. XX w.,
Zielona	<ul style="list-style-type: none"> - dom nr 23, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 43, mur., ok. 1925 r., - dom nr 63, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 65, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 66, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 69/71, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 73, drewn., pocz. XX w., - dom nr 84, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 85, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 96, drewn., pocz. XX w., - dom nr 97, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 104, drewn., l. 30-te XX w., - dom nr 128, drewn., 1 ćw. XX w., - dom nr 134, mur., 1 ćw. XX w., - dom nr 140, drewniany, 1 ćw. XX w.
- ul. 1 Maja	

- W gminie Kuczborg-Osada występują liczne stanowiska archeologiczne, które świadczą o pobycie ludzi na tym terenie w różnych okresach historyczno-kulturowych (okres rzymski, średniowiecze, nowożytność) a następnie o kształtowaniu się osadnictwa. Najstarsze informacje o miejscowościach z obszaru gminy pochodzą z lat: 1367 – Chojowo, Sarnowo, 1384 – Kuczborg, 1400 – Krzywki Bratki, 1404 – Bagienice Duże, Mianowo, Niedziałki, 1413 – Kozielsk, Olszewko, 1426 – Łązek, 1433 – Chodubka, 1434 – Gościszka, 140 – Szronka, 1497 – Bagienice Małe.

Rozmieszczenie przestrzenne stanowisk archeologicznych przedstawia poniższe zestawienie:

L.p.	Obręb geodezyjny	Nr stanowiska archeologicznego
1.	Bagienice Małe	1 (37-57:1) 2 (37-57:2) 3 (37-57:3) 4 (37-57:4)
2.	Bagienice Duże	1 (37-57:5)
3.	Chodubka	1 (39-57:33) 2 (39-57:34)
4.	Chojnowo	1 (38-57:11) 2 (38-57:10) 3 (38-57:12) 4 (38-57:8) 5 (38-57:9)
5.	Gościszka	1 (38-57:3) 2 (38-57:2) 3 (38-57:4) 4 (38-57:5) 5 (38-57:6) 6 (38-57:7)
6.	Kozielsk	1 (39-57:8) 2 (39-57:9) 3 (39-57:10)
7.	Krzywki Bratki	2 (38-57:19) 3 (39-57:11) 4 (39-57:12) 5 (39-57:13) 6 (39-57:14) 7 (39-57:15)
8.	Kuczbork Osada	1 (38-57:16) (38-57)
9.	Kuczbork Wieś	1 (38-57:13) 2 (38-57:14) 3 (38-57:15) 4 (39-57:1) 5 (39-57:2) 6 (39-57:3) 7 (39-57:4) 8 (39-57:5) 9 (39-57:6) 10 (39-57:7)
10.	Mianowo	1 (38-57:18) 2 (38-57:17)

11.	Nidzgora	1 (39-57:24) 2 (39-57:23) 3 (39-57:18) 4 (39-57:19) 5 (39-57:20) 6 (39-57:21) 7 (39-57:22) 8 (39-57:16) 9 (39-57:17)
12.	Nowa Wieś	1 (37-57:14)
13.	Olszewko	1 (39-57:25) 2 (39-57:26) 3 (39-57:27) 4 (39-57:28) 5 (39-57:29) 6 (39-57:30) 7 (39-57:31) 8 (39-57:32)
14.	Sarnowo	1 (37-57:9) 2 (37-57:10) 3 (37-57:11) 4 (37-57:12) 5 (37-57:15)
15.	Szronka	1 (37-57:13) 2 (37-57:16) 3 (37-57:17) 4 (37-57:18) 5 (37-57:19) 6 (37-57:20)
16.	Zalesie	1 (37-57:6) 2 (37-57:7) 3 (37-57:8)
17.	Zielona	1 (38-56:9) 2 (38-56:10) 3 (38-56:11) 4 (38-56:12)

- Przygotowywana gminna ewidencja zabytków obejmuje obiekty wpisane do rejestru zabytków i do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne.
- Na terenie gminy Kuczbork-Osada znajdują się cztery parki podworskie w miejscowościach: Chojnowo, Kozielsk, Sarnowo i Zielona.
- Do miejscowości o historycznych układach przestrzennych należą: Kuczbork Osada, Kuczbork Wieś, Nowa Wieś, Sarnowo, Gościszka.
- Przejawem sztuki ludowej są występujące na terenie gminy kapliczki i krzyże przydrożne wymagające ochrony (brak ich inwentaryzacji).

6. Warunki i jakość życia mieszkańców

Według danych GUS (BDL) na koniec 2012 r. liczba mieszkańców wg faktycznego miejsca zamieszkania w gminie Kuczbork-Osada wynosiła 4888 osób, co stanowi ok. 12% ludności powiatu żuromińskiego i około 0,1% ludności województwa mazowieckiego. Pod względem wielkości zaludnienia gmina należy do mniejszych (4 miejsce na 6 gmin wiejskich) w powiecie żuromińskim. Według danych NSP 2011 liczba ludności gminy wynosiła 4926 osób. Wskaźnik gęstości zaludnienia - 40 osób/km² jest niższy od średniego wskaźnika dla powiatu żuromińskiego (ok. 50 osoby/km²).

Według danych GUS ruch naturalny w gm. Kuczbork-Osada w latach 1990 – 2012 kształtował się następująco:

Rok	Ludność ogółem	Osoby		
		Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
1990	5726	109	63	+ 46
1995	5509	76	52	+24
1998	5479	71	69	+2
2005	5041	67	58	+9
2008	4944	54	59	-5
2010	4941	55	61	-6
2012	4915	59	57	+2

Ruch naturalny w gminie charakteryzuje się dodatnim poziomem przyrostu naturalnego. Poziom migracji w gminie w latach 1990 – 2010 przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	Napływ	Odływ	saldo
	osoby		
1990	38	139	-101
1995	53	82	-29
2005	40	59	-19
2008	42	84	-42
2010	62	83	-21

Gmina jest terenem odpływowym. Wymeldowania z gminy z pobytu stałego przewyższają zameldowania na pobyt stały (ujemne saldo migracji).

Struktura demograficzna gminy w 2012 roku na tle powiatu żuromińskiego według podstawowych grup wieku przedstawiała się następująco:

Grupy wieku	Gmina		Powiat żuromiński
	osoby	%	%
- przedprodukcyjna (0-17 lat)	1 021	20,8	20,2
- produkcyjna	2 969	60,4	61,8
(18-59 l. kobiety)	1 341		
(18-64 l. mężczyźni)	1 628		
- poprodukcyjna	925	18,8	18,0
(18-59 l. kobiety)	630		
(18-64 l. mężczyźni)	295		
Ogółem	4 915	100,0	100,0

Struktura ludności wg grup wieku w gminie jest mniej korzystna niż w powiecie żuromińskim. Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym jest stosunkowo wysoki – 18,8%, wobec 18,0% dla powiatu żuromińskiego. Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) wynosił w 2012 roku 66,0 (powiat żuromiński – 61,7).

Z analizy zatrudnienia wynika, że na terenie gminy rolnictwo jest podstawowym źródłem utrzymania dla znacznej grupy mieszkańców. Liczba pracujących w rolnictwie (wg danych GUS BDL) kształtuje się na poziomie ok. 70%.

Na terenie gminy Kuczborck-Osada działalność gospodarczą w 2012 roku prowadziło 194 podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON.

Zmiany w liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg form własności w latach 1995 -2011 przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	Ogółem	Sektor		
		Publiczny	Prywatny	
			Razem	w tym osób fizycznych
1995	97	12	85	75
2005	174	22	152	133
2008	184	20	164	145
2010	188	19	169	151
2011	188	20	168	149
2012	194	20	174	154

Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców w 2012 roku wynosił dla gminy Kuczborck-Osada – 39,5 (powiat żuromiński – 67,3). Wśród podmiotów gospodarczych dominuje sektor prywatny – 174 tj. ok. 90 %. Z ogólnej liczby podmiotów sektora prywatnego – 154 (ok. 89,0%) zakładów prowadzona jest przez osoby fizyczne. Dominują zakłady związane z działalnością handlową (hurt i detal), budownictwem oraz rolnictwem.

Pod względem wielkości zatrudnienia przeważają zakłady małe zatrudniające do 5 osób. Do podmiotów zatrudniających ponad 10 osób należą: Urząd Gminy oraz szkoły. W strukturze przestrzennej gminy najwięcej podmiotów znajduje się w ośrodku gminnym oraz miejscowości Zielona. Do największych zakładów na terenie gminy należą: Wytwórnia Mas Bitumicznych w Gościszce, zakład produkcji kotłów centralnego ogrzewania w Zielonej, zakład odzieżowy w Kuczborcku, młyn w Kuczborcku, zakład branży kosmetycznej w Kuczborcku, olsztyńskie kopalnie surowców mineralnych.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2012 roku wynosiła 515 osób, w tym 264 stanowiły kobiety (47%). Rozmiary bezrobocia na terenie gminy w latach 2005 - 2012 przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych
2005	543
2008	389
2011	492
2012	515

Wśród bezrobotnych dominującą grupę stanowią roczniki wieku 18 - 44 lata (ok. 90%). Jest to grupa najbardziej mobilna, o najwyższej aktywności produkcyjnej, najwyższej częstotliwości tworzenia gospodarstw domowych, największych potrzebach mieszkaniowych.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2005-2012 kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	Wskaźnik	Lata			
		2005	2008	2010	2012
Ogółem	%	18,5	13,2	15,3	17,3
Mężczyźni	%	16,7	11,7	14,3	15,4
Kobiety	%	20,8	14,9	16,5	19,7

Natężenie bezrobocia w gminie utrzymuje się na wysokim poziomie i ma tendencję wzrostową. Świadczy o tym wskaźnik bezrobocia (liczony w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym), który dla gminy w roku 2008 wynosił 13,2 %, a w roku 2012 – 17,3 %.

Warunki mieszkaniowe na terenie gminy Kuczborck-Osada można określić jako dobre. Zasoby mieszkaniowe, według danych GUS na koniec 2012 roku, wynosiły 1445 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 115896 m².

Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jedno mieszkanie wynosiła 80,2 m², (wobec 64,3 m² w 1997r.). Na jedno mieszkanie przypadało średnio 3,4 osoby. Przepiętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę wynosiła ok. 23 m². Na terenie gminy w 2012r było 1196 budynków mieszkalnych. Własność prywatna jest dominującą formą własności zasobów mieszkaniowych.

W latach 2005 -2012 oddano do użytku 41 mieszkań tj. 2739 izb:

Rok	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa
2005	3	18	521
2006	2	13	294
2007	3	23	489
2008	5	29	676
2009	9	49	1186
2010	6	37	884
2011	4	23	523
2012	9	57	1256

Warunki mieszkaniowe pod względem dostępności do infrastruktury technicznej są dobre, o czym świadczy wyposażenie mieszkań w instalacje - ok. 90% w wodociąg, ok. 70% posiada łazienkę a 72% mieszkań posiada centralne ogrzewanie. W porównaniu do 1997 roku warunki mieszkaniowe uległy znacznej poprawie.

Warunki życia mieszkańców określa również dostępność do podstawowych obiektów infrastruktury społecznej – wychowania przedszkolnego, oświaty, ochrony zdrowia, kultury.

Na terenie gminy funkcjonują dwa zespoły placówek oświatowych - w Kuczborku i Zielonej, które obejmują sześcioklasowe szkoły podstawowe, gimnazja i przedszkola. Ponadto szkoły podstawowe funkcjonują w miejscowości Gościszka, Chojnowo i Sarnowo. Wszystkie placówki oświatowe posiadają boiska sportowe a szkoły w Kuczborku, Zielonej i Gościszce – również sale gimnastyczne.

W miejscowości Zielona od wielu lat istnieje Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, z którego korzysta młodzież nie tylko z gminy Kuczbork-Osada. Placówka posiada dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną (pracownie, laboratoria), salę gimnastyczną, stadion sportowy, boisko wielofunkcyjne oraz internat. Kształci uczniów w następujących typach szkół: Liceum Ogólnokształcące, Technikum (technik ekonomista, technik rolnik, technik agrobiznesu, technik informatyk) oraz Zasadnicza Szkoła Rolnicza.

Obsługę ludności gminy w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zapewnia gminny ośrodek zdrowia w Kuczborku oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kuczborku i Zielonej. W zakresie hospitalizacji chorych i poszkodowanych poradnie lekarskie współpracują ze Szpitalem Powiatowym w Żurominie i ze Specjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie. W miejscowości Kuczbork i Zielona zlokalizowane są apteki prywatne.

Pomoc społeczną realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w miejscowości Kuczbork. Ze świadczeń pomocy społecznej (zasiłki stałe, okresowe, celowe, dożywianie) w ostatnich latach korzystało 5 -10% mieszkańców gminy.

W zakresie kultury na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury w Kuczborcu z filią w Zielonej oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Kuczborcu z filiami w Zielonej i Gościszce. Ponadto funkcje kulturotwórcze i integracyjne pełnią remizy OSP w miejscowościach: Zielona, Kuczbork, Olszewko, Chojnowo, Gościszka, Sarnowo oraz świetlice wiejskie: Szronka, Łążek, Krzywki Bratki.

Obiekty sakralne występują: w Kuczborcu, Zielonej i Sarnowie.

O rozwoju społeczno-gospodarczym gminy świadczą uzyskiwane dochody i ponoszone wydatki. Według danych GUS Banku Danych Lokalnych dochody gminy w 2012 roku wynosiły ogółem 13980,5 tys. zł. Dochody własne to 2873,8 tys. zł, w tym:

- podatek rolny - 10,3%
- podatek od nieruchomości - 32,7%
- podatek od środków transportu - 0,4%
- podatek leśny - 1,6%
- podatki ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw – 47,1%
- opłata skarbową - 0,7%
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej - 5,0%

Dochody ogółem i własne gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca na tle powiatu żuromińskiego kształtują się następująco:

Rok	Gmina		Powiat żuromiński	
	dochody ogółem (zł)	dochody własne (zł)	dochody ogółem	dochody własne
2010	2 463,25	544,04	2 532,97	738,07
2011	2834,09	874,69	2 688,28	741,62
2012	2860,17	587,93	2854,81	845,20

Według danych statystycznych struktura wydatków budżetowych w latach 2008 – 2012 kształtowała się następująco:

Rok	Ogółem		W tym:					
			wydatki inwestycyjne		wydatki bieżące		bieżące na wynagrodzenia	
	tys. zł.	%	tys. zł.	%	tys. zł.	%	tys. zł.	%
2008	13517,7	100,0	2885,3	21,3	19632,6	78,7	4841,8	35,8
2010	15451,3	100,0	3742,8	24,2	11708,4	75,8	5469,3	35,4
2011	13591,5	100,0	4407,4	3,2	13150,7	96,8	6180,8	45,5

W strukturze wydatków w latach 2008-2012 największą pozycję stanowią wydatki bieżące, w których wydatki na wynagrodzenia kształtują się na poziomie od ok. 36% do ok. 45%.

Wydatki ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca na tle powiatu żuromińskiego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Gmina Kuczbork-Osada			Powiat żuromiński		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Wydatki ogółem, w tym:	3125,89	2430,41	2780,58	1024,99	1160,55	1055,37
– na cele oświaty i wychowania	1173,84	1162,49	1396,29	313,65	338,59	395,14
– na cele kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego	130,54	35,27	50,32	1,64	1,36	1,16

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia

Na terenie gminy Kuczbork-Osada nie występują zagrożenia związane z występowaniem powodzi, uciążliwościami komunikacyjnymi.

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia stanowią zakłady znajdujące się w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych. Do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej należą ferma drobiu – Kozielsk I (dz. nr 15/3), Kozielsk II (dz. nr 15/1 i 16/1) i ferma drobiu - Chodubka (dz. nr 2). Ograniczenie budowy nowych obiektów użyteczności publicznej, obiektów mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego, obiektów inwentarskich, produkcyjnych i magazynowych w odległości do 1000m od zakładu zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii ułatwi ewentualne działania ratownicze i ewakuacyjne prowadzone przez Państwową Straż Pożarną.

Nad porządkiem publicznym czuwa Komisariat Policji w Żurominie, zaś nad zagrożeniem pożarowym – jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Kuczborku, Zielonej, Chojnowie, Olszewku, Gościszce i Sarnowie.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Analiza uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy wskazuje na jej rolniczy charakter. Rozwijanie produkcji rolniczej wymaga wdrażania nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych. Wytwarzanie dobrych jakościowo produktów rolnych zapewniać powinno odpowiedni poziom dochodów producentom jak i sprzyjać powstawaniu pozarolniczych form gospodarowania, przy równoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej terenu. Potrzeby rozwoju gminy związane są zatem z dostosowaniem infrastruktury technicznej i społecznej zapewniającej odpowiednie warunki życia mieszkańców oraz tworzeniem warunków dla przetwórstwa rolniczego i przedsiębiorczości pozarolniczej. Realizacja potrzeb związana jest z odpowiednim określeniem funkcji terenów wyznaczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

O potrzebach rozwoju gminy poza uwarunkowaniami świadczą również wnioski zgłoszone do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczborck Osada na podstawie art. 11 pkt. 1 ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez instytucje oraz właścicieli i władających gruntami.

Do Urzędu Gminy wpłynęło 29 wniosków dotyczących przeznaczenia terenów w 10 obrębach geodezyjnych. Wnioski dotyczą przeznaczenia gruntów na cele zabudowy mieszkaniowej (3), działalności usługowo-produkcyjnej (2), pod powierzchnią eksploatację kopalni (2), zalesienia (3), zabudowę zagrodową (1) oraz pod obiekty specjalistycznej produkcji zwierzęcej – ferm drobiu lub trzody chlewnej o wielkości obsady powyżej 40 DJP (16 wniosków).

Lp.	Obręb geodezyjny	Postulowane przeznaczenie (nr działki)
1.	Niedziałki-Sadykierz	- eksploatacja kruszywa (dz. nr dz. nr 23/1 oraz część dz. 24, 25, 26, 27),
2.	Zielona	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (dz.686) - zalesienia (dz. nr 732, 110, 35, 29) - specjalistyczna produkcję zwierzęca (dz. 174/2) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz.813, 87/2) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 227, 730, 699, 101)
3.	Nowa Wieś	- zabudowa mieszkaniowa (dz. 322) - zabudowa zagrodowa (dz. 117) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 132)
4.	Przyspa	- specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 30/4, 26/2, 25) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 759) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 760) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 51)
5.	Olszewko	- specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 181)
6.	Mianowo	- specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 53)
7.	Kuczborck	- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (d. 128/2) - zabudowa usługowa (dz. 164/1, 164/2, 164/3, 138/1, 758, 114) - działalność produkcyjno-usługową (dz. 189) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 17, 202) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 57, 58, 59)
8.	Gościszka	- specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 636/2) - eksploatacja kruszywa (dz. 45, 46, 3142/2, 48, 83, 83/1, 84/1, 85/2, 3142/6, 87, 3142/5, 94, 118, 119, 120, 121, 3142/4, 1236, 1246, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 3142/3)

9.	Chodubka	- specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 13) - specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 14) - elektrowni biometanowej (dz. 14)
10.	Sarnowo	- specjalistyczna produkcja zwierzęca (dz. 130)

Ponadto wpłynęły cztery wnioski dotyczące całego obszaru gminy dotyczące wprowadzenia ograniczeń inwestycji mogących pogarszać warunki życia mieszkańców. Wnioskodawcy proponują m.in.:

- zakazać lokalizacji obiektów hodowlanych powyżej 200 DJP w odległości mniejszej niż 2000m od zabudowy mieszkaniowej,
- zakazać lokalizacji obiektów hodowlanych powyżej 100 DJP w odległości mniejszej niż 2000m od zabudowy mieszkaniowej,
- zachowania odległości nie mniej niż 2500 m od zabudowy mieszkaniowej dla obiektów o obsadzie powyżej 40 DJP,
- zakazać budowli elektroenergetycznych w odległości mniejszej niż 3000 m od budynków mieszkalnych.

Jeden z wniosków dotyczył wprowadzenia pasa zieleni o szerokości 100 m wokół każdej fermy drobiu i chlewni o obsadzie powyżej 40 DJP.

Wnioski złożone przez instytucje, na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczą uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy problematyki wynikającej z przepisów odrębnych.

Możliwości rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego określają następujące czynniki:

- położenie gminy w zasięgu oddziaływania miasta Żuromin i w bliskiej odległości od miasta Mława (ośrodki powiatowe) daje możliwość korzystania z usług wyższego rzędu,
- dość korzystne położenie gminy w systemie komunikacji drogowej- osi komunikacyjną gminy jest droga wojewódzka nr 563 Rypin – Żuromin - Mława wiążąca teren gminy z miastami powiatowymi Żurominem i Mławą, drogą krajową nr 7 relacji Gdańsk-Warszawa i magistralą kolejową E65 Gdańsk-Warszawa,
- warunki sprzyjające specjalizacji indywidualnych gospodarstw rolnych głównie w produkcji zwierzęcej – chów bydła mlecznego na bazie trwałych użytków zielonych i trzody chlewnej,
- korzystne warunki środowiskowe w zakresie czystości gleb (nie stwierdzono zanieczyszczeń metalami ciężkimi) oraz brak obiektów uciążliwych to możliwość rozwoju produkcji żywności o wysokich parametrach jakościowych tzw. „zdrowej żywności”,
- dogodne warunki (średnia wielkość gospodarstwa 12,46 ha użytków rolnych) dla tworzenia małych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego powiązanych bezpośrednio z gospodarstwem rolnym,
- możliwość udokumentowania zasobów piasku i żwiru w obrębie prognostycznym „Nidzgora” a następnie aktywizacja gospodarcza gminy w oparciu o wydobycie i przetwarzanie surowca,

- wykształcona, w stopniu zapewniającym dobre powiązania wewnątrz gminne sieć dróg publicznych układu nadrzędnego oraz dróg gminnych i lokalnych, pomimo jeszcze nieodpowiedniej ich jakości technicznej.

9. Stan prawny gruntów

Stan prawny gruntów analizowano na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy w Kuczborku. W strukturze własności użytków rolnych dominuje własność prywatna. W posiadaniu właścicieli gospodarstw rolnych znajduje się ok. 97% powierzchni użytków rolnych. W strukturze własności terenów leśnych około 50% gruntów leśnych należy do Skarbu Państwa.

Potrzeba pozyskania przez gminę nowych gruntów związana będzie przede wszystkim z poprawą stanu technicznego dróg gminnych (rozbudowa, modernizacja). W poszczególnych jednostkach osadniczych występują rezerwy terenu stanowiące własność gminy (o powierzchni do 5 000 m²), na których mogą być lokalizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze gminy Kuczbork - Osada występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych:

- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2009 Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) – omówione w pkt 3.8
 - Zieluńsko - Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
 - pomniki przyrody ożywionej – grupa drzew, pojedyncze drzewa;
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) – omówione w pkt 5.
 - obiekty ujęte w rejestrze zabytków oraz wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
 - zabytkowe parki podworskie,
 - stanowiska archeologiczne,
- ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.)
 - strefy ochronne ujęć wody;
- ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.)
 - grunty klasy III,
 - tereny lasów.

11. Występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy Kuczbork - Osada nie występują obszary zagrożeń geologicznych.

12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

12.1. Złóża kopalin

Zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2012 r. na terenie gminy Kuczborg-Osada występuje 9 udokumentowanych złóż kopalin. Charakterystykę tych złóż przedstawia poniższe zestawienie:

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby (tys. ton)		Wydobycie (tys. ton)
		geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Gnojno-Petrykozy I*	złoże eksploatowane	1 681	876	24
Gościszka*	złoże eksploatowane	5 282	3 566	565
Gościszka - p. A	złoże, z którego wydobywanie zostało zaniechane	148	-	-
Łązek*	złoże eksploatowane	829	796	10
Łązek II	złoże eksploatowane	454	-	37
Nidzgora*	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	130	-	-
Nidzgora I	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1 593	1 378	-
Nowa Wieś*	złoże, z którego wydobywanie zostało zaniechane	143	-	-
Zielona*	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	806	-	-

*złóża zawierające piasek ze żwirem

W granicach udokumentowanych złóż oraz w ich sąsiedztwie istnieją możliwości obecnej i przyszłej eksploatacji piasków i żwirów. Na terenie gminy, z pozytywnym rezultatem prowadzone są dalsze prace poszukiwawcze tego surowca. W związku z przystąpieniem do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczborg-Osada złożone zostały 2 wnioski dotyczące przeznaczenia terenów na cele powierzchniowej eksploatacji kopalin w rejonie miejscowości Gościszka oraz Niedziałki Sadykierz. Tereny te, podobnie jak i większość udokumentowanych złóż kopalin są częściowo kolizyjne z ochroną środowiska.

Dużym ograniczeniem dla eksploatacji surowców z terenu gminy Kuczborg-Osada jest położenie zasobnych w surowiec terenów w obszarze chronionego krajobrazu. Jest to Zieluńsko-Rzęnowski Obszar Chronionego Krajobrazu, na którym obowiązuje między innymi „zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu”. Zakaz ten nie dotyczy:

- ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia nr 61 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 lipca 2002r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 203, poz. 4939 oraz z 2003r. Nr 172, poz. 4213 i Nr 252, poz. 6632);
- zatwierdzonych lub przyjętych do dnia wejścia w życie w.w. rozporządzenia, dokumentacji geologicznych złóż kruszyw naturalnych w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
- obszarów działek nr ewidencyjny... 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113 we wsi Łążek, działek nr ewidencyjny 46, 47, 48, 83, 84, 85/2, 91, 92, 93, 116, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158/3, 159, 160, 161, 162, 345, 347, 348, 349/1, 349/2, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357/1, 358/1, 359/2, 360, 361/1, 363, 364, 365, 366, 367, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 408, 409 we wsi Gościszka, działek nr ewidencyjny 296/1, 297/1, 298/1, 386/3, 387/1, 388/1, 389/1, 390, 391/1, 406/1, 407/1, 408/1, 409/1, 421/1, 423/1, 424/1, 425/1, 426/1, 427/1 we wsi Nowa Wieś, działki nr ewidencyjny 157 we wsi Niedziałki – Sadykierz.

12.2. Zasoby wód podziemnych

Pierwszy, najpłytszy poziom wód podziemnych (wody gruntowe) stanowił w przeszłości źródło wody dla licznych studni kopanych. W związku z sukcesywnym wodociągowaniem gminy, poziom ten obecnie wykorzystywany jest sporadycznie na potrzeby bytowo-gospodarcze. Niedostateczna izolacja warstwy od powierzchni terenu, zwłaszcza w środkowej i wschodniej części gminy obniża jego wartość użytkową.

Źródłem wody dla wodociągów jest czwartorzędowy poziom wodonośny, w obrębie którego występują zasadniczo dwie użytkowe warstwy wodonośne. Górna warstwa związana jest z piaskami występującymi na głębokości około 30-50 m, natomiast dolna warstwa związana jest z występującymi w spągu czwartorzędu utworami przepuszczalnymi na głębokości do około 90 m (ujęcie w Nowej Wsi). Nawiercone zwierciadło wody występuje na zmiennej głębokości i jest pod ciśnieniem hydrostatycznym, stabilizując się często blisko powierzchni terenu.

Zagospodarowanie terenów położonych z sąsiedztwie ujęć wody powinno uwzględniać lokalne warunki hydrogeologiczne i konieczność ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych. Istniejące na terenie gminy Kuczborck-Osada wodociągi wiejskie, mające podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę, oparte są o miejscowe, udokumentowane zasoby wód podziemnych. Ujęcia wody wraz ze stacjami uzdatniania wody znajdują się w miejscowości gminnej oraz w Zielonej i Nowej Wsi. Jedynie do wsi Łążek położonej w północno-wschodniej części gminy woda doprowadzana jest z sąsiedniej gminy Działdowo oraz do wsi Chodubka - z gminy Żuromin. Największe zatwierdzone zasoby w kat. „B” wynoszą 140,7 m³/godz. dla ujęcia wody w Zielonej przy depresji 7,0 m. Łączny pobór wody na cele bytowe, gospodarcze i hodowlane w 2009 roku wyniósł:

- z wodociągu Nowa Wieś – 87,0 tys. m³/rok (Ośr.d = 238,4 m³/dobę);
- z wodociągu Zielona – 60,3 tys. m³/rok (Ośr.d = 165,0 m³/dobę);
- z wodociągu Kuczborck – 43,2 tys. m³/rok (Ośr.d = 118,4 m³/dobę);
- z wodociągu Gnojno – 9,5 tys. m³/rok (Ośr.d = 26,1 m³/dobę).

13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, obszarem górniczym - jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji, natomiast terenem górniczym - jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Według informacji uzyskanych z Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie oraz baz danych Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie (m.in. MIDAS, Rejestr Obszarów Górniczych, Infogeoskarb), na terenie gminy Kuczborg-Osada występują obszary i tereny górnicze (tabela poniżej).

Lp.	Obszar górniczy		Teren górniczy	
	nazwa	powierzchnia	nazwa	powierzchnia
1.	Gościszka – pole A/2	195 152 m ²	Gościszka/3	895 076 m ²
2.	Gościszka – pole C/3	82 819 m ²		
3.	Gościszka – pole D/3	240 653 m ²		
4.	Nowa Wieś – pola I-IV	(OG <i>zniesiony</i>)	Nowa Wieś	189 265 m ²
5.	Zielona	71 338 m ²	Zielona	134 829 m ²
6.	Łązek (pole I i pole II)	51 023 m ²	Łązek	63 468 m ²
7.	Łązek II	19 156 m ²	Łązek II	27 274 m ²
8.	Nidzgora I – pole A	66 240 m ²	Nidzgora I – pole A	73 001 m ²
9.	Nidzgora I – pole B	16 443 m ²	Nidzgora I – pole B	20 509 m ²
10.	Gnojono-Petrykozy Ia – część południowa	94 497 m ²	Gnojono-Petrykozy Ia – część południowa	165 018 m ²

14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

14.1. System komunikacji

Powiązania komunikacyjne

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 563 Rypin – Żuromin – Mława, która stanowi podstawowe powiązanie komunikacyjne terenu gminy z sąsiednimi obszarami oraz połączenie z drogą krajową nr 7 Gdańsk-Warszawa. Komunikację z terenami sąsiednich gmin oraz główne powiązania wewnętrzne uzupełnia sieć dróg powiatowych, stanowiąc wraz z drogą wojewódzką nadrzędny układ powiązań drogowych

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe. Najbliższej położone stacje kolejowe znajdują się:

- w Mławie oddalonej ok. 25 km od Kuczborga, na magistrali kolejowej E 65 Gdańsk - Warszawa,

- w Działdowie oddalonym ok. 25 km od Kuczborka – węzeł kolejowy na magistrali kolejowej E 65 Gdańsk - Warszawa.

W zakresie komunikacji zbiorowej głównym przewoźnikiem jest PKS, obsługujący większość miejscowości na terenie gminy.

Nadrzędny układ komunikacyjny

Droga wojewódzka nr 563 Rypin – Żuromin - Mława przebiega na długości ok. 12,2 km, przez teren miejscowości: Zielona, Kuczbork Wieś, Kuczbork Osada, Kozielsk, Osowa i Krzywki Bratki. Prowadzi ruch o charakterze głównie tranzytowym.

Droga wojewódzka posiada nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną, wymagającą prowadzenia bieżących robót konserwacyjno – utrzymaniowych.

Sieć dróg powiatowych o łącznej długości około 42,2 km na terenie gminy stanowią drogi:

- nr 4601W Nowa Wieś – Petrykozy - Działdowo (dł. na terenie gminy ok. 4,7 km),
- nr 4602W Przełęk –Niechłonin - Kuczbork, (dł. ok. 8,7 km),
- nr 4603W Sarnowo - Zalesie (dł. ok. 2,0 km),
- nr 4605W Zieluń – Kozilas – Chojnowo (dł. ok. 6,3 km),
- nr 4606W Zielona – Gościszka – Zalesie - Jabłonowo, (dł. ok. 7,7 km),
- nr 4627W Żuromin – Kliczewo - Kuczbork (dł. ok. 4,1 km),
- nr 4628W Olszewo – Kosewo - Zielona (dł. ok. 2,2 km),
- nr 4629W Kuczbork – Glinki - Nidzgora (dł. ok. 3,8 km),
- nr 4636W Zielona - Osówka (dł. ok. 2,7 km).

Drogi powiatowe posiadają nawierzchnię utwardzoną bitumiczną. Są to jednak drogi o wąskich jezdniach i często bez poboczy, nie spełniające wymaganych parametrów technicznych. Stan techniczny tych dróg jest stosunkowo słaby. Drogi układu nadrzędnego obsługują prawie wszystkie miejscowości w gminie.

Drogi gminne i stacje paliw

Drogi gminne o łącznej długości ok. 74 km stanowią uzupełnienie nadrzędnego układu drogowego gminy. Obsługują mniejsze wsie i zabudowę rozproszoną oraz stanowią połączenia między jednostkami osadniczymi i ułatwiają dojazdy do użytków rolnych. W większości posiadają nawierzchnię gruntową i żwirową. Tylko 20 km tych dróg posiada nawierzchnię bitumiczną.

Na terenie gminy zlokalizowana jest stacja paliw płynnych w Zielonej przy drodze wojewódzkiej nr 563 Rypin – Żuromin – Mława.

14.2. Systemy infrastruktury technicznej

14.2.1. Elektroenergetyka

Odbiorcy na terenie gminy zaopatrywani są w energię elektryczną z GPZ-u 110/15kV w Żurominie zasilanej napowietrzną linią przesyłową WN 110 kV Sierpc - Żuromin i dalej w kierunku Działdowa. Linia ta przebiega przez obszary wsi: Zielona, Kuczbork Wieś, Gościszka, Chojnowo, Sarnowo, Szronka na długości około 11,5 km.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U nr 192, poz. 1882 i 1883) ze względu na oddziaływanie linii elektroenergetycznej 110 kV należy zachować bezpieczną odległość lokalizacji budynków mieszkalnych. Przyjmuje się, że bezpieczną odległością budynków mieszkalnych od skrajnych przewodów linii napowietrznej 110kV jest 14,5m. Zastosowanie mniejszej odległości wymaga każdorazowo przeprowadzenia procedury pomiarowej określonej ww. Rozporządzeniu.

Energia elektryczna rozprowadzana jest od GPZ poprzez sieć rozdzielczą napowietrznych linii SN 15 kV i stacje transformatorowe 15/0,4 kV, a od nich poprzez sieć odbiorczą niskiego napięcia (220/380 V) do odbiorców, głównie liniami napowietrznymi. Linie kablowe realizowane są przede wszystkim na obszarze większych miejscowości o zwartej zabudowie.

Dostawy energii elektrycznej pokrywają zapotrzebowanie na terenie gminy. Działania rejonów energetycznych polegają głównie na utrzymaniu ciągłości dostaw energii, konserwacji urządzeń i linii, rozbudowie linii kablowych (w rejonach skupisk odbiorców).

W celu zmniejszenia awaryjności układu ważna jest sukcesywna wymiana linii na nowe o większych przekrojach i rozbudowa sieci stacji transformatorowych w celu skrócenia długości odbiorczych linii niskich napięć.

Na terenie gminy w rejonie wsi Zielona funkcjonuje 25 elektrowni wiatrowych o mocy od 550 kW do 1,5 MW i wysokości wieży do osi rotora od 50,0 m do 100,0m. W opracowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zachodniej części gminy Kuczbork- Osada tereny wskazane pod lokalizację elektrowni wiatrowych pozwalają na realizację kolejnych 36 obiektów o maksymalnej mocy generatora do 3MW i wysokości wieży do 120,0 m do osi rotora.

14.2.2. Gazownictwo

Na terenie gminy nie ma sieci gazu ziemnego. Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w gaz butlowy propan-butan poprzez sieć punktów dystrybucji.

Docelowo źródłem zasilania w gaz ziemny sieciowy będzie gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Sierpc – Żuromin – Rybno, którego realizacja jest częścią przedsięwzięcia budowy gazociągów zasilających miasta i gminy północnego Mazowsza. Od tego gazociągu, w rejonie miejscowości Zielona, przewidywane są odgałęziona gazociągi zasilające wysokiego ciśnienia w kierunku Lubowidza i Kuczborka. Od stacji redukcyjno – pomiarowej w Zielonej, siecią rozdzielczą średniego ciśnienia gaz będzie rozprowadzony do odbiorców na terenie gminy. Zasady przygotowania tej inwestycji określi koncepcja programowa gazyfikacji gminy, poprzedzająca rozwiązania realizacyjne.

14.2.3. Telekomunikacja

Łączność telefoniczna odbywa się głównie poprzez napowietrzne linie telefoniczne. Obecnie budowane i modernizowane sieci realizuje się jako linie kablowe. W zakresie telefonii komórkowej na terenie gminy działają stacje bazowe cyfrowej telefonii komórkowej w Gościszce, Zielonej i Kuczborku.

14.2.4. Gospodarka wodno-ściekowa

Według danych GUS na koniec 2012 roku na terenie gminy Kuczbork-Osada funkcjonowała czynna sieć rozdzielcza długości około 64 km doprowadzająca wodę do 1208 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Zbiorowym zaopatrzeniem w wodę objętych było około 92% ludności gminy. Dane z *Programu ochrony środowiska dla gminy Kuczbork-Osada na lata 2010-2017* wskazują na wyższy stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie zaopatrzenia w wodę: 99% ludności gminy korzystającej z sieci wodociągowej długości 65,7 km.

Największy zasięg (40,5 km) ma wodociąg Nowa Wieś zaopatrujący w wodę miejscowości: Nowa Wieś, Sarnowo, Szronka, Chojnowo, Gościszka, Bagienice Duże, Bagienice Małe, Osowa, Mianowo, Kozielsk i Krzywki Bratki. Prowadzone na szeroką skalę wodociągowanie wsi nie było zsynchronizowane z równoczesną budową sieci kanalizacyjnej. Dopiero z końcem 2009 roku w Zielonej została uruchomiona nowa mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOVAC o wydajności $Q_{sr,d} = 400 \text{ m}^3/\text{dobę}$. Inwestycja powstała ze środków własnych gminy oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w celu likwidacji nielegalnego odprowadzania ścieków bytowych do środowiska oraz dla poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych. W pierwszej kolejności do oczyszczalni podłączone zostały, zlokalizowane z bliskiej odległości od oczyszczalni ścieków, wielorodzinne budynki mieszkalne (po byłym PGR) a następnie skanalizowana została pozostała część miejscowości Zielona.

Opracowany w 2010 roku *Program kanalizacji sanitarnej* zakłada rezygnację z budowy planowanych dotychczas oczyszczalni ścieków w Kuczborku, Chojnowie i Gościszce oraz doprowadzenie ścieków z terenu całej gminy do już wybudowanej oczyszczalni ścieków w Zielonej.

14.2.5. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami jest jednym z najważniejszych problemów ekologicznych. Jest to spowodowane stale zwiększającą się masą powstających odpadów i nie wystarczającym ich gospodarczym wykorzystaniem.

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2023 odpady komunalne zmieszane, odpady zielone, bioodpady oraz pozostałości z sortowania i po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane wyłącznie w ramach wyznaczonych regionów gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Kuczbork – Osada położona jest w Regionie Płockim, w którym wskazane zostały instalacje regionalne do przetwarzania odpadów komunalnych (w Rachocinie, Kobiernikach k/ Płocka, Płońsku). Do czasu ich uruchomienia wskazane zostały instalacje zastępcze, w tym składowiska odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania i pozostałości z sortowania – m.in. składowisko odpadów w miejscowości Kuczbork Wieś o wolnej pojemności, pozostałej do wypełnienia w ilości $50\,000 \text{ m}^3$. Jest to jedyne, funkcjonujące dotychczas składowisko odpadów na terenie gminy Kuczbork-Osada usytuowane około 1,3 km na południe od miejscowości gminnej.

Obecnie na tym terenie utworzony został Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie mieszkańcy gminy Kuczborg – Osada mogą bezpłatnie oddać wysegregowane odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych. W punkcie tym zbierane są następujące odpady: przeterminowane leki, chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe itd.), zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano – remontowe i rozbiórkowe, zużyte opony, tekstylia, opakowania po środkach ochrony roślin, papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania szklane, opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji.

Na terenie gminy Kuczborg-Osada funkcjonuje obecnie system odpłatnego odbioru odpadów z terenu każdej posesji. Zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych objęci zostali od 1 lipca 2013 roku wszyscy mieszkańcy gminy – zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kuczborg-Osada (Uchwała Nr XVIII/89/2012 Rady Gminy w Kuczborgu-Osadle z dnia 19 grudnia 2012 r.). Odbiór odpadów od mieszkańców odbywa się w oparciu o zawarte umowy zgodnie z przyjętym harmonogramem.

15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Do zadań wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (Uchwała nr 65/2004 z dnia 7.06.2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego - Dz. Urz. WM Nr 217 z 28.08.2004 roku poz. 5811) należy modernizacja: drogi wojewódzkiej nr 563 Rypin – Żuromin – Mława wraz z realizacją obwodnicy miejscowości Zielona i Kuczborg.

16. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Na terenie gminy Kuczborg - Osada nie występują tereny zagrożone powodzią.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczeniu terenów

Podstawowe kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zmierzać będą do tworzenia warunków dla rozwoju podstawowej funkcji gminy tj. rolnictwa oraz aktywizacji gospodarczej poprzez przygotowanie oferty terenów dla funkcji usługowo – osadniczych i produkcyjnych. Korzystne uwarunkowania przestrzenne (istniejące zainwestowanie w rolnictwie, dostępność do dróg, uzbrojenie terenów, walory przyrodniczo-krajobrazowe) jednostek osadniczych wskazują na możliwości dalszego rozwoju funkcji rolniczej i związanego z nią przetwórstwa rolno-spożywczego. Zmiany w strukturze przestrzennej dotyczyć będą przede wszystkim zmniejszenia powierzchni użytków rolnych w wyniku wyznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową oraz pod zalesienia.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego Studium ustala następujące kierunki rozwoju:

- Zachowanie i rozwój wykształconych funkcji dla poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych,
 - rozwój miejscowości Kuczbork Osada i Kuczbork Wieś jako ośrodka obsługi ludności gminy,
 - zachowanie i aktywizacja funkcji mieszkaniowo-usługowej w miejscowości: Zielona, Gościszka, Chojnowo,
 - wykorzystanie lokalnych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Zwiększanie terenów lasów i zadrzewień,
- Modernizacja układu komunikacyjnego
- Tworzenie warunków dla wykorzystania odnawialnych źródeł energii (m.in. wiatru, biomasy).

W strukturze przestrzennej gminy Kuczbork - Osada wyróżnia się tereny o następującym przeznaczeniu:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Największe skupiska istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej występują w miejscowościach: Kuczbork, Zielona, Chojnowo, Gościszka. W istniejącej zabudowie przewiduje się możliwość modernizacji, rozbudowy, wymiany obiektów oraz lokalizacji nowej zabudowy, usług nieuciążliwych dla środowiska a niezbędnych dla obsługi ludności. Tereny preferowane pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną przewidziane są dla realizacji budownictwa mieszkaniowego wraz z zabudową towarzyszącą (garaże, budynki gospodarcze). Dopuszcza się lokalizacje usług nieuciążliwych (o uciążliwości niewykraczającej poza granice własności) w formie wbudowanej lub obiektów wolnostojących oraz urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji dla potrzeb lokalnych. W Studium wskazano tereny preferowane pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną w miejscowości Kuczbork, Zielona, Chojnowo, Nowa Wieś, Łązek.

Poza terenami wskazanymi na rysunku Studium, dopuszcza się lokalizację pojedynczej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej po spełnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych.

- Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej obejmują tereny istniejącej zabudowy w miejscowościach Zielona i Kozielsk. Ustala się możliwość modernizacji, rozbudowy, wymiany obiektów oraz możliwość lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.
- Tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej - związane są głównie z podstawową funkcją gminy (rolnictwo) i są to skupiska zabudowy zagrodowej lub pojedyncze siedliska rolnicze występujące na terenach użytkowanych rolniczo. W sąsiedztwie zabudowy zagrodowej często występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Takie mieszane formy zabudowy występują w miejscowości Kuczbork i Zielona. W terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej przewiduje się możliwość modernizacji, rozbudowy, wymiany istniejących obiektów, lokalizacji nowych obiektów oraz lokalizacji usług nieuciążliwych dla środowiska a niezbędnych dla obsługi ludności. Dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy, możliwość modernizacji, rozbudowy, wymiany istniejących obiektów oraz realizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.
- Tereny zabudowy zagrodowej – obejmują skupiska zabudowy lub pojedyncze siedliska związane z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych. Taka forma zabudowy występuje w większości jednostek osadniczych. W zabudowie tej występują również pojedyncze działki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powstałe w wyniku podziałów rodzinnych lub zmiany sposobu użytkowania obiektów. W istniejącej zabudowie zagrodowej (również nie zaznaczonej na załączniku graficznym) dopuszcza się możliwość rozbudowy, przebudowy i modernizacji obiektów oraz lokalizacji usług. Możliwe jest również przekształcanie istniejących siedlisk rolniczych w zgodności z przepisami odrębnymi, na cele mieszkaniowe, usługowe, magazynowo-składowe lub działalność produkcyjną, agroturystykę.
- Tereny zabudowy usługowej obejmują tereny istniejących i planowanych usług nieuciążliwych o charakterze publicznym (m.in. oświaty i wychowania, kultury, zdrowia i opieki społecznej, sportu i rekreacji, świetlice wiejskie, remizy OSP) i komercyjnym (m.in. handlu, gastronomi). Tereny takie występują w miejscowościach Kuczbork Osada, Zielona, Gościszka, Chojnowo. Dopuszcza się lokalizację obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji. Nowe tereny zabudowy usługowej wskazano w miejscowości Kuczbork, Zielona, Chojnowo, Krzywki Bratki.
- Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – przeznaczone pod lokalizację bądź rozbudowę istniejących zakładów produkcyjnych, składów i magazynów oraz urządzeń infrastruktury technicznej i innych obiektów obsługi ludności i rolnictwa wymagających przed lokalizacją przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Dopuszcza się lokalizowanie funkcji mieszkaniowej dla właścicieli obiektów działalności produkcyjnej lub usługowej. Tereny takie wskazano w obrębie wsi: Kuczbork, Zielona Gościszka, Kozielsk.
- Tereny zabudowy letniskowej – obejmują preferowane tereny pod lokalizację budownictwa letniskowego indywidualnego (zabudowę mieszkaniową na działkach indywidualnych, użytkowaną sezonowo lub całorocznie dla potrzeb rekreacji;

w przypadku użytkowania całorocznego należy traktować ją jako zabudowę mieszkaniową jednorodzinną) jak i obiektów turystycznych ogólnodostępnych. Tereny takie wskazano w rejonie miejscowości Chodubka, Bagienice Nowe, Niedziałki.

- Tereny użytkowane rolniczo obejmują grunty orne, użytki zielone oraz zabudowę zagrodową a także drogi dojazdowe do pól. Zasady zagospodarowania określono w punkcie ... *Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.*
- Tereny specjalistycznej produkcji zwierzęcej obejmują zespoły budynków i urządzeń związanych z hodowlą i chowem głównie bydła i trzody chlewnej oraz drobiu o wielkości obsady przekraczającej 40 DJP. Studium dopuszcza lokalizację funkcji mieszkaniowej dla właściciela lub obsługi obiektów z uwzględnieniem stref z ograniczeniami w zabudowie na pobyt ludzi. Tereny takie występują głównie we wsiach: Gościszka, Zielona, Przyspa, Kozielsk, Sarnowo, Łązek, Chodubka, Chojnowo. Tereny preferowane pod lokalizację obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej przedstawione na załączniku graficznym wynikają z ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obręb Zielona) lub prawomocnych decyzji o warunkach zabudowy (obręb Kozielsk).
- Tereny zieleni i wód obejmują tereny lasów, zadrzewień i dolesień, cmentarzy, wód powierzchniowych, zieleni urządzonej i ogródków działkowych. Na terenie parków podworskich ustala się konieczność rewaloryzacji zieleni. Dopuszcza się urządzenie placów do organizacji imprez masowych, lokalizację urządzeń i obiektów o funkcji rekreacyjnej, parkingów i obiektów sanitarnych na potrzeby użytkowników terenu oraz lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej. Obowiązują tu zasady zagospodarowania zgodnie z przeznaczeniem oraz przepisami odrębnymi. Na terenie cmentarzy dopuszcza się realizację obiektów kultu religijnego i małej architektury.
- Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej obejmują tereny pod drogami i urządzeniami integralnie związanymi z obsługą ruchu komunikacyjnego (stacje paliw, parkingi) oraz tereny urządzeń infrastruktury technicznej (oczyszczalni ścieków, ujęć i stacji uzdatniania wody, składowiska odpadów, elektrowni wiatrowych).

Rysunek Studium pt. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* w skali 1 : 25 000 przedstawia w sposób zgeneralizowany użytkowanie terenów. Wskazane w Studium przeznaczenie terenów może ulegać korektom wynikającym z istniejących podziałów geodezyjnych na etapie opracowywania planów miejscowych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych. Przeznaczenie terenów określa funkcję dominującą (a nie wyłączną), która może być uzupełniana innymi funkcjami stosownie do uwarunkowań, ustaleń niniejszego Studium i przepisów odrębnych.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

W zakresie kształtowania zagospodarowania terenów przewidzianych do zainwestowania zgodnie ze wskazanym przeznaczeniem, Studium określa następujące zasady:

- we wszystkich jednostkach osadniczych możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo - usługowej na wolnych działkach w terenach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej,

- uzupełnianie zabudowy może następować pod warunkiem zachowania istniejącej linii zabudowy, charakteru i gabarytów sąsiedniej zabudowy,
- forma architektoniczna budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych oraz związanych z działalnością produkcyjną powinna harmonijnie wpisywać się w krajobraz, w szczególności w zakresie konstrukcji, formy, materiałów budowlanych i detali architektonicznych,
- standardy kształtowania zabudowy:

Rodzaj zabudowy	Minimalna powierzchnia działki (m ²)	Maksymalna wysokość zabudowy	Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej	Maksymalny wskaźnik zabudowy
Mieszkaniowa jednorodzinna	800	2 kondygnacje (12m)	60%	20%
Usługowa	1500	12m	30%	60%
Obiektów produkcyjnych składów i magazynów	1500	12m	20%	80%
Letniskowa	1500	2 kondygnacje (9m)	70%	20%
Zagrodowa	3000	12m	40%	60%

- dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odstępstwo od określonych w Studium wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów maksymalnie do 20%,
- dla budynków mieszkalnych (również w zabudowie zagrodowej) i obiektów towarzyszących ustala się dachy dwu lub wielospadowe o nachyleniu połaci do 45° a dla obiektów towarzyszących dopuszcza się stosowanie dachów jednospadowych o nachyleniu połaci do 30°,
- w zabudowie usługowej dopuszcza się funkcję mieszkaniową dla właściciela lub obsługi obiektu,
- w zabudowie zagrodowej budynki gospodarcze i inwentarskie jednokondygnacyjne z dachem jedno- lub dwuspadowym,
- na terenach zabudowy produkcyjnej i zagrodowej dopuszcza się wysokość obiektów wynikającą z wymogów technologicznych i konstrukcyjnych,
- wskaźniki dotyczące minimalnej liczby miejsc postojowych dla samochodów osobowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
 - a) dla zabudowy mieszkaniowej:
 - jednorodzinnej – min. 2 m.p./mieszkanie
 - zagrodowej – min. 1 m.p./mieszkanie
 - b) dla zabudowy usługowej – min. 2m.p./100 m² pow. usługowej,
 - c) dla zabudowy przemysłowej i składowo - magazynowej – min. 2,5 m.p./10 zatrudnionych,

- w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej obowiązuje zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii,
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jednostek osadniczych należy zapewnić układ komunikacyjny umożliwiający dojazd o każdej porze roku, jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektów budowlanych.

Tereny wyłączone spod zabudowy

Do terenów wyłączonych z zabudowy Studium wskazuje:

- strefy ochrony bezpośredniej od ujęć wód podziemnych (w miejscowości Kuczbork, Zielona i Nowa Wieś) ustanowione na podstawie odpowiednich decyzji.
- obszary udokumentowanych złóż kopalin poza obiektami związanymi z eksploatacją surowców

Ograniczenia w lokalizowaniu zabudowy dotyczą Zieluńsko-Rzęgnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu gdzie w pasie o szerokości 100 m od linii brzegowej wód obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, za wyjątkiem lokalizowania urządzeń wodnych oraz obiektów służących do prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Ponadto ograniczenia wynikać mogą z ustanowienia na podstawie przepisów odrębnych stref ograniczonego użytkowania, stref ochronnych wokół linii wysokiego napięcia, wokół cmentarza.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego

3.1. Ochrona środowiska i jego zasobów

Położenie gminy Kuczbork-Osada w atrakcyjnym przyrodniczo i krajobrazowo obszarze predysponuje ten obszar do organizacji przestrzeni w sposób maksymalnie ograniczający ingerencję w środowisko. Dla zrównoważonego rozwoju gminy konieczne jest:

- ochrona walorów i zasobów środowiska poprzez:
 - utrzymanie i kształtowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, obejmujących aktywne biologiczne ekosystemy łąkowe, bagienne, wodne i leśne, które mają zasadniczy wpływ na utrzymanie równowagi biologicznej w środowisku przyrodniczym;
 - sukcesywne wprowadzanie zalesień, w szczególności na terenach porolnych i gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe;
 - kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. W przypadku niezbędnej wycinki drzew - wprowadzanie nasadzeń, które zrekompensują ubytki w drzewostanie;
 - maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne, wskazane użytkowanie łąkowe gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;

- eliminację czynników, które mogą ujemnie oddziaływać na chronione gatunki roślin i zwierząt w obszarze Natura 2000 Baranie Góry, położonym na terenie sąsiedniej gminy Lipowiec Kościelny;
- ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenach o najwyższych wartościach bonitacyjnych gleb, ograniczanie rozpraszania zabudowy rolniczej i nierolniczej;
- utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych oraz zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
- racjonalną eksploatację złóż surowców tj. z uwzględnieniem zasad gospodarowania w Zieluńsko-Rzęgnowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i równoczesną rekultywacją terenu w kierunku określonym w projekcie gospodarowania złożem;
- poprawa jakości środowiska poprzez:
 - ograniczanie „niskiej emisji” - w miejsce węgla zaleca się wykorzystanie paliw o mniejszej uciążliwości dla środowiska, w tym gazu, oleju opałowego, energii elektrycznej;
 - odpowiednie zagospodarowanie terenów wokół obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej – tworzenie pasów zieleni izolacyjnej w celu łagodzenia (neutralizowania) uciążliwości, konfliktów funkcjonalno-przestrzennych i poprawę odczuć estetycznych;
 - usprawnianie systemu odbioru, transportu i utylizacji odpadów powstających na terenie gminy, odzysk surowców wtórnych;
 - zachowanie dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych oraz jej modyfikacja – wprowadzanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz zalesień na gruntach słabych jakościowo;
 - zakaz odprowadzania ścieków do gruntu, cieków wodnych, wód powierzchniowych i do urządzeń melioracyjnych;
 - ograniczanie niekorzystnych oddziaływań eksploatacji surowców na środowisko poprzez m.in.: stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych oraz dostosowanie tempa wydobycia do warunków terenowych i atmosferycznych;
 - lokalizowanie baz budowlano-materiałowych i transportowych na terenach, które posiadają zabezpieczenia przed ewentualną infiltracją zanieczyszczeń do środowiska wodnego lub na terenach niewrażliwych na zmiany stosunków wodnych.

3.2. Prawna ochrona przyrody

Na terenie gminy Kuczbork-Osada znajdują się przyrodnicze obszary i obiekty chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Są to:

- Zieluńsko- Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu
Zieluńsko- Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje około 6,5 tys. ha co stanowi 53,8% ogólnej powierzchni gminy. Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005r. w sprawie Zieluńsko - Rzęgnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z późniejszymi zmianami (Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 54

z dnia 25 września 2007 r., Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 2 z dnia 6 stycznia 2009 r., Uchwała Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r.). Dla zagospodarowania przestrzennego ważne są między innymi zakazy:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235);
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Zakaz ten w Zieluńsko- Rzęgnowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na wyszczególnionych działkach (wymienionych w pkt. 12.1) w gminie Kuczbork Osada we wsi Łązek, Gościszka, Nowa Wieś oraz Niedziałki – Sadykierz;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegowej rzek i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

• **Pomniki przyrody**

Rozporządzeniem nr 33 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 czerwca 2008 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu żuromińskiego, na terenie gminy Kuczbork-Osada za pomniki przyrody uznano: świerk pospolity, platan klonolistny, jesion wyniosły i lipę drobnolistną na terenie parku podworskiego w Zielonej oraz w Kuczborku Osadzie: jesion wyniosły i lipę drobnolistną. Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzew. W ramach czynnej ochrony istnieje możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających zgodnych z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew.

4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- Rolnictwo pełnić będzie wiodącą funkcję w rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym gminy Kuczbork-Osada.
- Zmniejszenie się ogólnej powierzchni użytków rolnych wynikać będzie z zalesienia gruntów najslabszych jakościowo, wzrostu powierzchni terenów zabudowanych.
- Zapotrzebowanie na nowe tereny pod zagospodarowanie rolnicze (zagrody) wynikać będzie tylko ze zmiany lokalizacji istniejących siedlisk rolniczych lub w sporadycznych przypadkach z powstawania nowych siedlisk. Zabudowa mieszkaniowa i częściowo gospodarcza zanikających gospodarstw może być wykorzystana na inne cele niż rolnicze (funkcja mieszkaniowa nierolnicza, letniskowa, usługowa itp.).

Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- podstawowe formy użytkowania terenów rolnych to uprawy rolnicze, łąki i pastwiska, siedliska rolnicze, rowy i drogi dojazdowe do pól,
- dopuszcza się przekształcanie istniejących siedlisk rolniczych w zgodności z przepisami odrębnymi, na cele mieszkaniowe, usługowe, magazynowo-składowe lub działalność produkcyjną, agroturystykę.
- realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP;
- rozbudowa istniejących obiektów produkcji zwierzęcej do 60 DJP wymaga zachowania odległości minimum 100m od zabudowy mieszkaniowej,
- dopuszcza się realizację dróg oraz napowietrznej i podziemnej sieci infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, telefonicznej, gazowej i energetycznej) wraz z urządzeniami niezbędnymi do ich funkcjonowania,
- ochrona systemów melioracyjnych przed zniszczeniem podczas realizacji inwestycji. Zmiana zmeliorowanych użytków rolnych na tereny budowlane wymaga przebudowy urządzeń melioracyjnych w uzgodnieniu z właściwym inspektoratem WZMiUW,
- przeznaczanie pod zalesienie użytków rolnych o niskiej przydatności dla upraw rolniczych oraz nieużytków w pobliżu istniejących kompleksów leśnych lub zespołów zieleni wysokiej (również poza terenami wyznaczonymi na rysunku Studium),
- utrzymanie terenów zadrzewień śródpolnych oraz zespołów roślinności położonej jako elementów lokalnego układu powiązań ekologicznych.

Zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- ochrona i utrzymanie istniejących kompleksów leśnych,
- zachowanie istniejących rowów, oczek wodnych i dróg leśnych na terenach leśnych,
- na terenach preferowanych dolesień należy uwzględnić istniejące stanowiska archeologiczne oraz przebiegi liniowych urządzeń infrastruktury technicznej,

- sukcesywne zwiększanie powierzchni gruntów leśnych poprzez zalesianie gruntów marginalnych dla produkcji rolniczej oraz terenów przyległych do istniejących kompleksów leśnych, (również poza terenami wskazanymi na rysunku Studium),
- zakaz nowej zabudowy nie związanej z gospodarką leśną na terenach leśnych,
- dopuszcza się możliwość lokalizacji niezbędnych sieciowych elementów infrastruktury technicznej,
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z uproszczonymi planami urządzania lasu oraz obowiązującymi przepisami szczególnymi.

5. Kierunki i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Ochronę środowiska kulturowego reguluje ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. nr 162 poz. 1568), która ustala nadzór Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków obejmujący wszelkie działania w obrębie obiektów zabytkowych lub w ich sąsiedztwie. Obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską wymienione zostały w części I. - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego pkt 5. *Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*

- **Zasady ochrony obiektów i obszarów zabytkowych:**
 - utrzymanie odpowiedniego stanu zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub do wojewódzkiej ewidencji zabytków; poprzez właściwą eksploatację, poddawanie bieżącym remontom oraz przeprowadzanie zabiegów konserwatorskich. Działania te powinny być przeprowadzane w porozumieniu ze służbami ochrony zabytków. Zalecane jest doprowadzanie obiektów do ich pierwotnej funkcji bądź adaptowanie ich do pełnienia funkcji, która nie będzie kolidować z ich historycznym, zabytkowym charakterem.
 - prowadzenie wszelkich prac inwestycyjnych przy obiektach włączonych do rejestru zabytków lub do wojewódzkiej ewidencji zabytków zgodnie z przepisami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;
 - określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednich ustaleń w zakresie zasad i metod ochrony zabytków i obiektów o wartościach kulturowych;
 - zapewnienie właściwego użytkowania obiektów zagrożonych;
 - objęcie ochroną obiektów i zespołów obiektów planowanych do włączenia do wojewódzkiej ewidencji zabytków;
 - w miejscowościach o historycznym układzie przestrzennym (Kuczbork Osada, Kuczbork Wieś, Nowa Wieś, Sarnowo, Gościszka) zaleca się zachowanie istniejącego układu komunikacyjnego oraz charakteru zabudowy. Nowa zabudowa powinna nawiązywać swą skalą, materiałem i detalem do istniejącej w tych miejscowościach starej, tradycyjnej zabudowy wiejskiej. Istniejącą zabudowę o wartościach kulturowych można adaptować na cele kulturowe, rekreacyjne, letniskowe czy usługowe.

- Strefy ochrony konserwatorskiej wskazane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obejmują zabytkowy kościół p.w. św. Bartłomieja w Kuczborku (o promieniu 50 m) oraz ruiny zamku w Sarnowie (o promieniu 30m poza fosą). Działania inwestycyjne w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej, prowadzić należy w porozumieniu z właściwymi służbami ochrony zabytków.
- Stanowiska archeologiczne przedstawione zostały w formie stref ochrony konserwatorskiej (załącznik graficzny Studium pt. Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego), gdzie obowiązują następujące zasady:
 - uzgodnienie wszelkich zamierzeń inwestycyjnych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
 - wszelkie prace inwestycyjne podejmowane w granicach tych stref należy prowadzić zgodnie z przepisami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
 - wprowadzenie odpowiednich ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- Ochroną obejmuje się również figurki i krzyże przydrożne, często oznaczające miejsca dawnych mogił – powinny pozostać w miejscu ich usytuowania.

6. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

6.1. System komunikacji

Układ komunikacyjny warunkuje prawidłowy rozwój i funkcjonowanie struktury przestrzennej gminy. Zapewnia bowiem:

- powiązania zewnętrzne gminy z układem krajowym oraz z najbliższymi miastami i gminami sąsiednimi,
- wewnętrzną obsługę komunikacyjną,
- komunikację autobusową mieszkańców.

Istniejący układ drogowy gminy stanowi podstawę rozwiązań komunikacyjnych. W powiązaniach zewnętrznych gminy główne znaczenie będzie mieć nadal droga wojewódzka: nr 563 relacji Rypin – Żuromin – Mława. W ramach modernizacji zmierzającej do poprawy jakości i stanu technicznego tej drogi przewidywana jest realizacja obejścia drogowego miejscowości Kuczbork Osada i Zielona. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XXVII/134/2005 Rady Gminy w Kuczborku Osadzie z dnia 20 września 2005 roku) wskazana została rezerwa terenu pod obwodnicę miejscowości Zielona w ciągu drogi wojewódzkiej nr 563 o szerokości min. 30,0 m w liniach rozgraniczających. Tereny przewidziane pod obwodnicę mogą być użytkowane w sposób dotychczasowy - cele rolnicze.

Istotną rolę w powiązaniach zewnętrznych pełnić będą również drogi powiatowe:

- nr 4601W Nowa Wieś – Petrykozy - Działdowo,
- nr 4602W Przełęk –Niechłonin - Kuczbork,
- nr 4603W Sarnowo - Zalesie,
- nr 4605W Zieluń – Kozilas – Chojnowo,
- nr 4606W Zielona – Gościszka – Zalesie - Jabłonowo,

- nr 4627W Żuromin – Kliczewo - Kuczbork,
- nr 4628W Olszewo – Kosewo - Zielona,
- nr 4629W Kuczbork – Glinki - Nidzgora,
- nr 4636W Zielona - Osówka.

Dla prawidłowego ich funkcjonowania niezbędna jest sukcesywna poprawa stanu technicznego w celu uzyskania parametrów dróg zbiorczych lub lokalnych.

Drogi gminne stanowią układ uzupełniający, który zapewnia powiązania jednostek osadniczych między sobą w powiązaniu z nadrzędnym układem komunikacyjnym. Należy dążyć do poprawy stanu technicznego tych dróg, które często posiadają nawierzchnię żwirową lub gruntową. Studium dopuszcza tworzenie nowych dróg gminnych poprawiających obsługę mieszkańców.

Duże znaczenie dla wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych będzie miała realizacja ścieżek rowerowych, przede wszystkim przy istniejących drogach powiatowych:

- nr 4602W Przełęk – Kuczbork Osada,
- nr 4606W Zielona – Gościszka – Zalesie - Jabłonowo,
- nr 4629W Kuczbork – Glinki - Nidzgora,

oraz drogach gminnych i lokalnych w relacjach:

- Zielona - Olszewo,
- Gościszka - Sarnowo,
- Chojnowo – Mianowo – Krzywki Bratki – Nidzgora - Chodubka,
- Chojnowo - Nowopole.

Dopuszcza się lokalizację ścieżek rowerowych przy innych drogach przy zachowaniu niżej wymienionych zasad.

Ścieżki rowerowe mogą być realizowane jako:

- oddzielone fizycznie od jezdni i chodnika,
- pasy rowerowe wydzielone z jezdni lub chodnika,
- ciągi pieszo-rowerowe.

Wszystkie drogi przebiegające przez tereny zurbanizowane powinny być realizowane jako ulice z chodnikami i miejscami postojowymi w rejonie obiektów usługowych. W ramach prowadzonych modernizacji i przebudowy dróg należy uwzględnić budowę zatok autobusowych i wiat dla pasażerów, które są niezbędne dla komunikacji zbiorowej (autobusowej).

6.2. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Gospodarka wodno-ściekowa

- W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - rozbudowę sieci wodociągowej na obszarach: pozbawionych sieci wodociągowej (zabudowa kolonijna oraz miejscowość Przyspa), w miarę identyfikowania potrzeb na terenach przeznaczonych do zabudowy i wyznaczonych w Studium oraz tam, gdzie standard obsługi jest niepełny (awaryjność zasilania w wodę, niskie ciśnienie);

- na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę wykorzystywane będą wody z ujęć wód podziemnych, zlokalizowanych na terenie miejscowości: Kuczbork Osada, Zielona i Nowa Wieś oraz na potrzeby zaopatrzenia w wodę wsi Łązek - z ujęcia wód podziemnych w gminie Działdowo oraz wsi Chodubka - z ujęcia wód podziemnych w gminie Żuromin;
 - wody powierzchniowe mogą być wykorzystywane jedynie dla potrzeb rolnictwa i dla celów gospodarczych;
 - wymagana jest ochrona ujęć wód podziemnych poprzez respektowanie ustaleń zawartych w decyzjach dotyczących ich ochrony.
- W zakresie odprowadzania ścieków ustala się:
 - doprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejącej oczyszczalni ścieków w Zielonej z terenu trzech zlewni obejmujących miejscowości:
 - Zielona – zlewnia nr 1;
 - Kuczbork, Olszewko, Osowa, Krzywki Bratki, Nidzgora – zlewnia nr 2;
 - Gościszka, Chojnowo, Nowa Wieś, Sarnowo, Szronka, Łązek – zlewnia nr 3;
 - z pozostałego obszaru gminy, tj. z terenów będących poza zasięgiem kanalizacji sieciowej, ścieki dowożone będą wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków w miejscowości Zielona,
 - realizację indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Kozielsk, Mianowo, Nowopole, Niedziałki, Bagienice Małe, Bagienice Nowe, Wygoda, Przyspa, Gościszka Baraki oraz w zabudowie kolonijnej - w przypadku udokumentowanych, korzystnych warunków gruntowo-wodnych.

Elektroenergetyka

W zakresie systemu elektroenergetycznego ustala się:

- energia elektryczna na terenie gminy dostarczana będzie nadal z GPZ Żuromin 110/15kV poprzez sieć rozdzielczą napowietrznych linii SN 15 kV i stacje transformatorowe 15/0,4 kV, a od nich poprzez sieć odbiorczą niskiego napięcia do odbiorców,
- wzrost zapotrzebowania na energię wymagać będzie rozbudowy i modernizacji istniejącej sieci energetycznej niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych,
- wzdłuż napowietrznej linii przesyłowej WN 110 kV od strony Sierpca przez Żuromin (GPZ) w kierunku Działdowa obowiązuje strefa, w której występują ograniczenia lokalizacji budynków mieszkalnych. Przyjmuje się, że bezpieczną odległością lokalizacji budynków mieszkalnych od skrajnych przewodów linii napowietrznej 110kV jest 14,5m. Zastosowanie mniejszej odległości wymaga każdorazowo przeprowadzenia procedury pomiarowej określonej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U nr 192, poz. 1882 i 1883),
- na obszarze gminy możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, po spełnieniu warunków wynikających z przepisów odrębnych.
- adaptuje się istniejące elektrownie wiatrowe,
- lokalizacja elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW planowana jest w zachodniej części gminy w rejonie wsi Zielona, Kuczbork, Gościszka, Gościszka Baraki i Olszewko,

zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego (uchwała nr XVI/116/2008 Rady Gminy w Kuczorku Osadzie z dnia 30 lipca 2008 r. oraz uchwała nr XXXII/205/2010 Rady Gminy w Kuczorku Osadzie z dnia 27 września 2010 r.).

- w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców oraz środowiska przyrodniczego od istniejących i planowanych elektrowni wiatrowych, na rysunku *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* wskazana została strefa z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. W strefie obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi jak również zmiany przeznaczenia (przebudowy, rozbudowy) istniejących budynków na cele związane ze stałym pobytem ludzi.

Telekomunikacja

Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do potrzeb mieszkańców gminy wymagać będzie:

- pełnego wykorzystania i utrzymania istniejących urządzeń, które spełniają obowiązujące standardy,
- rozbudowy istniejącej sieci abonenckiej w dostosowaniu do potrzeb potencjalnych abonentów,
- rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych odpowiednio do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie.

W celu zwiększenia dostępności do sieci internetowej wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych oraz budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.

Gazownictwo

W zakresie sieci gazowej ustala się możliwość zaopatrzenia mieszkańców gminy w gaz ziemny, w oparciu o opracowaną koncepcję programową gazyfikacji gminy (omówioną w części I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego pkt. 14.2.2 Gazownictwo).

Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami ustala się:

- zagospodarowanie odpadów odbywać się będzie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych zlokalizowanych w płockim regionie gospodarki odpadami;
- docelowo cały obszar gminy powinien być objęty recyklingiem oraz zorganizowanym wywozem odpadów komunalnych, zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie;
- obowiązek zgodnego z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwiania odpadów – selekcję i gromadzenie odpadów na posesjach w urządzeniach przystosowanych do ich gromadzenia;

- selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papier, szkło metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji;
- unieszkodliwianie i zagospodarowywanie odpadów przemysłowych obciąża ich wytwórców. Wskazane jest wprowadzanie procesów technologicznych gwarantujących minimalizację ilości odpadów deponowanych na składowisku.

7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Zakres inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym obejmuje:

- budowę, modernizację i rozbudowę publicznych obiektów ochrony zdrowia, oświaty, wychowania przedszkolnego, sportowych, opieki społecznej,
- modernizację i rozbudowę dróg gminnych,
- modernizację, rozbudowę, przebudowę linii elektroenergetycznych o znaczeniu lokalnym,
- ochronę nieruchomości i obiektów stanowiących dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury,
- utrzymanie cmentarzy,
- realizację zadań z zakresu małej retencji w rejonie wsi: Kuczbork, Wygoda i Chojnowo,
- utrzymanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska (rekultywację oczek wodnych w miejscowości Krzywki Bratki, Zielona i Kuczbork).

Zgodnie z potrzebami wynikającymi z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy Kuczbork-Osada w Studium wskazuje się obszary inwestycji celu publicznego w zakresie budowy sieci wodociągowej w miejscowości Przyspa, rozbudowy kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zielona oraz budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Kuczbork, Olszewko, Osowa, Krzywki Bratki, Nidzgora, Gościszka, Chojnowo, Nowa Wieś, Sarnowo, Szronka i Łązek.

7. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (Uchwała nr 65/2004 z dnia 7.06.2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego - Dz. Urz. W M Nr 217z 28.08.2004 roku poz. 5811) do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Kuczbork-Osada należy:

- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 563 Rypin – Żuromin – Mława wraz z obwodnicami miejscowości Zielona i Kuczbork.

Obszary przewidziane pod realizację powyższych inwestycji ujęte są na rysunku Studium pt. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* w bloku tematycznym - Tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

8. Obszary obowiązkowego sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Niniejsze Studium nie wyznacza takich obszarów.

9. Obszary przestrzeni publicznej

Obszary przestrzeni publicznej zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Niniejsze Studium wyznacza obszary przestrzeni publicznej w miejscowości Kuczbork, Zielona. Ponadto za obszary przestrzeni publicznej (nie oznaczone na rysunku Studium) uznaje się tereny: dróg publicznych i placów, tereny obiektów administracji lokalnej, publiczne obiekty: oświaty, kultury, sportu i rekreacji oraz zieleńce i parki, które występują w większych jednostkach osadniczych gminy. Główne kierunki działań dotyczą dostosowania terenów i obiektów umożliwiające zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności.

10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Przewidywane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym związane będą z przeznaczeniem gruntów rolnych na cele leśne (tereny doleśień), pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługową, letniskową oraz pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny. Opracowane i uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują tereny zabudowane i przewidywane do zabudowy w 21 miejscowościach, tereny przeznaczone do zalesienia w granicach administracyjnych gminy oraz tereny przeznaczone pod lokalizację elektrowni wiatrowych w zachodniej części gminy (w obrębach geodezyjnych Kuczbork, Zielona, Gościszka, Gościszka Baraki i Olszewko). W miarę potrzeb sukcesywnie przeprowadzane są aktualizacje tych planów.

Tereny preferowane pod zabudowę określone na rysunku Studium pt. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* wskazane są do objęcia opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na etapie sporządzania Studium nie jest możliwe wskazanie kolejności wykonywania poszczególnych planów. Wykonana analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy pozwoli na określenie kolejności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w nawiązaniu do ustaleń Studium. Do podjęcia decyzji dotyczącej kolejności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniane będą:

- potrzeby mieszkańców na tereny o określonej funkcji,
- położenie terenu z punktu widzenia zwartości struktury przestrzennej gminy,
- dostępność do dróg publicznych, możliwość wykorzystania istniejących elementów infrastruktury technicznej (m.in. sieci wodociągowej, kanalizacyjnej).

W Studium nie określa się obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z koniecznością uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Na terenie gminy Kuczbork - Osada nie występują tereny zagrożone powodzią i osuwaniem się mas ziemnych.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy Kuczborg -Osada nie wyznacza się filarów ochronnych.

13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na terenie gminy Kuczborg - Osada nie występują obszary wymagające przekształceń lub rehabilitacji. Rekultywacji wymagają natomiast tereny po wydobyciu kopalin (piasku, żwiru). Na rysunku Studium pt. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* ujęte zostały tereny eksploatacji surowców mineralnych, które stanowią jednocześnie obszary wymagające rekultywacji. Prowadzący eksploatację jest obowiązany sukcesywnie rekultywować tereny poeksploatacyjne oraz przywracać do właściwego stanu elementy przyrodnicze.

14. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Kuczborg – Osada nie występują tereny zamknięte.

15. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb

Na terenie gminy Kuczborg - Osada nie występują inne obszary problemowe poza omówionymi w niniejszym tekście *Studium*.

III. UZASADNIENIE I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Zakres i układ treści Studium gminy Kuczborg - Osada dostosowane są do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) oraz do przepisu wykonawczego - Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 poz. 1233).

Tekst Studium obejmuje:

- I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
- II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego
- III. Uzasadnienie i syntezę ustaleń Studium

Integralną część tekstu Studium stanowią załączniki graficzne w skali 1:25 000 pt.: *Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i Kierunki zagospodarowania przestrzennego* wykonane na kopii mapy topograficznej pochodzącej z zasobów państwowego ośrodka dokumentacji geodezyjno-kartograficznej.

Projekt zmiany Studium nawiązuje do dokumentu uchwalonego w 2001 roku (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczborg-Osada) oraz zmian dokonanych w 2008 roku i 2009 roku dostosowując jego ustalenia do aktualnych uwarunkowań rozwoju oraz przepisów prawnych regulujących gospodarkę przestrzenną. Uwzględnia również uwarunkowania ponadlokalne wynikające z zapisów m.in. Strategii rozwoju województwa mazowieckiego, Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz Strategicznego planu rozwoju powiatu żuromińskiego do roku 2013. Poza uwarunkowaniami ponadlokalnymi, ustalenia Studium wynikają z oceny stanu zagospodarowania obszaru gminy.

Dominującą funkcją rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy jest rolnictwo. Miejscowość Kuczborg (traktowana jako zespół urbanistyczny wsi Kuczborg Osada i Kuczborg Wieś) pełni rolę głównego ośrodka obsługi ludności gminy. Zlokalizowane są tu usługi administracji, oświaty, wychowania przedszkolnego, handlu, kultu religijnego, kultury.

Na terenie gminy dominuje rozproszona zabudowa zagrodowa. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna występuje głównie w formie pojedynczych nieruchomości, a zwarte kompleksy tworzy jedynie w miejscowości Zielona i Kuczborg.

Na terenach rolniczych wyróżnia się zabudowa związana z prowadzeniem specjalistycznej produkcji zwierzęcej - obory, chlewnie, kurniki, w szczególności we wschodniej i południowej części gminy (głównie w sołectwach: Sarnowo, Łązek, Gościszka, Kozielsk, Przyspa, Mianowo, Olszewko, Nidzgora, Chodubka). Lokalizacja obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej, stanowi jeden z głównych problemów rozwoju przestrzennego gminy.

Ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach 53,8% ogólnej powierzchni gminy Kuczborg-Osada objęty jest ochroną prawną w formie Zieluńsko-Rzęgnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zasady gospodarowania na tym terenie reguluje Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia

15 kwietnia 2005r. w sprawie Zieluńsko - Rzęgnowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z późniejszymi zmianami (Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 54 z dnia 25 września 2007 r., Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego nr 2 z dnia 6 stycznia 2009 r., Uchwała Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r.).

Istniejący układ komunikacyjny, który tworzą droga wojewódzka nr 563 relacji Rypin – Żuromin - Mława oraz sieć dróg powiatowych i gminnych, zapewnia dogodnie połączenia wewnątrz gminy jak i z terenami otaczającymi.

Wyposażenie jednostek osadniczych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej wymaga doinwestowania, szczególnie w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej.

Możliwości rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego określają następujące czynniki:

- położenie gminy w zasięgu oddziaływania miasta Żuromin i w bliskiej odległości od miasta Mławy (ośrodki powiatowe) daje możliwość korzystania z usług wyższego rzędu,
- dość korzystne położenie gminy w systemie komunikacji drogowej- osią komunikacyjną gminy jest droga wojewódzka nr 563 Rypin – Żuromin - Mława wiążąca teren gminy z miastami powiatowymi Żurominem i Mławą, drogą krajową nr 7 relacji Gdańsk-Warszawa i magistralą kolejową E65 Gdańsk-Warszawa,
- warunki sprzyjające specjalizacji indywidualnych gospodarstw rolnych głównie w produkcji zwierzęcej – chów bydła mlecznego na bazie trwałych użytków zielonych i trzody chlewnej,
- korzystne warunki środowiskowe w zakresie czystości gleb (nie stwierdzono zanieczyszczeń metalami ciężkimi) oraz brak obiektów uciążliwych to możliwość rozwoju produkcji żywności o wysokich parametrach jakościowych tzw. „zdrowej żywności”,
- dogodnie warunki dla tworzenia małych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego powiązanych bezpośrednio z gospodarstwem rolnym,
- możliwość udokumentowania zasobów piasku i żwiru w obrębie prognostycznym „Nidzgora” a następnie aktywizacja gospodarcza gminy w oparciu o wydobycie i przetwarzanie surowca,
- wykształcona, w stopniu zapewniającym dobre powiązania wewnątrz gminne sieć dróg publicznych układu nadrzędnego oraz dróg gminnych i lokalnych, pomimo jeszcze nieodpowiedniej ich jakości technicznej.

Jako główne kierunki działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego Studium ustala:

- wykorzystanie lokalnych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- zachowanie i rozwój wykształconych funkcji dla poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych, w tym rozwój miejscowości Kuczborck jako ośrodka obsługi ludności gminy, zachowanie i aktywizacja funkcji mieszkaniowo-usługowej w miejscowościach: Zielona, Gościszka, Chojnowo,

- zwiększanie terenów lasów i zadrzewień oraz wód powierzchniowych (obiekty małej retencji),
- modernizację układu komunikacyjnego,
- tworzenie warunków dla wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Przyjęte w Studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju gminy i poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego. Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie terenów preferowanych pod zabudowę głównie mieszkaniową jednorodzinną, usługową, letniskową, obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz specjalistycznej produkcji zwierzęcej,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- uwzględnienie zadań publicznych o znaczeniu lokalnym.

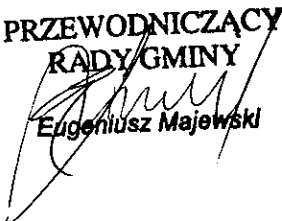
W celu rozwiązania problemu związanego z rozwojem produkcji zwierzęcej i funkcją mieszkaniową przyjęto zasadę zachowania minimalnych odległości lokalizowania obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 300m przy wielkości obsady 60-100 DJP; 500m przy wielkości obsady 100-150 DJP i 1000m przy wielkości obsady 151-210 DJP.

Studium określa dla poszczególnych form zabudowy standardy kształtowania zabudowy oraz kierunki rozwoju infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, elektroenergetyki, telekomunikacji, gazownictwa, gospodarki odpadami.

Tereny istniejącej zabudowy i preferowane pod zabudowę określone na rysunku Studium pt. *Kierunki zagospodarowania przestrzennego* wskazuje się do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Kolejność sporządzania planów miejscowych wynikać będzie z zapotrzebowania mieszkańców na tereny o określonej funkcji oraz możliwości realizacji.

Opracowane Studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem kształtującym politykę przestrzenną gminy. Stanowi więc dokument kierunkowy, określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Granice obszarów funkcjonalnych określone na rysunkach Studium odpowiadają dokładnością skali map 1:25 000. W związku z ogólnością mapy topograficznej nie jest możliwe dokładne wyznaczenie granic terenów. Mogą wystąpić przesunięcia w stosunku do granicy działki ewidencyjnej i faktycznego zagospodarowania. Ostateczne ustalenie granic terenów funkcjonalnych w odniesieniu do granicy działek inwestycyjnych mogą zapewnić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Eugeniusz Majewski

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr VI/26/2015
Rady Gminy Kuczbork - Osada
z dnia 31 marca 2015 r.

**ROZSTRZYGNIĘCIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA UWAG WNIESIONYCH DO
PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KUCZBORK OSADA**

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuczbork Osada wyłożony był do publicznego wglądu w dniach od 12 czerwca 2014r do 4 lipca 2014r (termin składania uwag do 28 lipca 2014r) oraz od 7 listopada 2014r do 1 grudnia 2014r (termin składania uwag do 24 grudnia 2014r).

W zakresie uwag nieuwzględnionych przez Wójta Gminy Kuczbork - Osada, Rada Gminy postanowiła przyjąć następujący sposób ich rozpatrzenia:

1. Uwaga z dnia 15.07.2014r - Pan **Wojciech Wieczorkowski Vel Wieczorek**, zam.

Gołębiewo 14, 13-124 Kozłowo

Treść uwagi: wprowadzenie zakazu lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej o obsadzie powyżej 1100DJP na terenie całej gminy.

Ustalenia Studium: *Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy Kuczbork Osada: **uwaga nie uwzględniona.**

Określone w Studium możliwości lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej wynikają z odległości od zabudowy mieszkaniowej i wielkości obsady (DJP). Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu. Przemysłowy tucz zwierząt nigdy nie jest obojętny dla środowiska i komfortu życia mieszkańców. Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować jego uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców

2. Uwaga z dnia 15.07.2014r - Pan **Wojciech Wieczorkowski Vel Wieczorek**, zam. Gołębiewo 14, 13-124 Kozłowo

Treść uwagi: wprowadzenie możliwości lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej o obsadzie 211- 1100DJP przy zachowaniu minimalnej odległości 1500m od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi na terenie całej gminy.

Ustalenia Studium: *realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 300m przy wielkości obsady 60-100 DJP; 500m przy wielkości obsady 100-150 DJP i 1000m przy wielkości obsady 151-210 DJP,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy Kuczbork Osada: **uwaga nie uwzględniona.**

W Studium określono, że przy lokalizacji fermy o wielkości obsady 211-270 DJP min. odległość od zabudowy mieszkaniowej powinna wynosić 1200m, a przy obsadzie powyżej 270 DJP – 2000m. Przyjęte odległości to wielkości minimalne, które w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego mogą być zwiększone do wielkości proponowanych we wniosku. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

3. Uwaga z dnia 23.07.2014r. Państwa Bożeny i Jerzego Langiewicz, Olszewko 10,

Treść uwagi: brak zgody na wprowadzenie wymogu zachowania odpowiednich odległości od budynków mieszkalnych w odniesieniu do dz. nr 181 w obrębie Olszewko, wprowadzenie możliwości lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej o obsadzie do 500DJP bez wymogu zachowania odpowiednich odległości od budynków mieszkalnych na terenie całej gminy

Ustalenia Studium: *realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP ,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: **uwaga nie uwzględniona.**

Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu. Doświadczenia życiowe mieszkańców wskazują, iż prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na hodowli zwierząt stanowi działalność, która negatywnie oddziałuje na środowisko, głównie ze względu na emisję odorów, w szczególności w najbliższym sąsiedztwie takiej inwestycji. Emisja uciążliwości nie ma charakteru ciągłego i jest w dużej mierze uzależniona od czynników zewnętrznych m.in. warunków atmosferycznych, w tym kierunków i siły wiatrów, ciśnienia atmosferycznego. Analiza dostępnych raportów oddziaływania na środowisko opracowanych dla ferm drobiu i trzody chlewnej wskazują, że pomimo zastosowania działań ograniczających, eksploatacja ferm może powodować przekroczenia odorów na obszarze położonym poza granicami działki, na której realizowane jest przedsięwzięcie. Wiąże się to z wydzielaniem do

powietrza, podczas chowu zwierząt, różnych substancji, szczególnie wielu kwasów organicznych, amoniaku i fenoli, które pobudzając komórki nabłonka węchowego powodują nieprzyjemne wrażenia węchowe. Uzasadnione są zatem obawy mieszkańców (zgłaszane we wnioskach do Studium) o pogorszenie warunków ich życia, pogorszenie warunków środowiskowych oraz konieczności znoszenia przykrych emisji zapachowych ze strony planowanych ferm. Mieszkańcy opowiadający się przeciw realizacji wnioskowanej inwestycji, są właścicielami posesji i mieszkają na terenie gminy od wielu już lat. W efekcie realizacja uciążliwych obiektów naraziłaby mieszkańców na pogorszenie warunków ich życia. Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Przemysłowy tucz zwierząt nigdy nie jest obojętny dla środowiska i komfortu życia mieszkańców. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować jego uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców.

4. Uwaga z dnia 23.08.2014r. **Pana Kamila Langiewicz**. Olszewko 10,
Treść uwagi: brak zgody na wprowadzenie wymogu zachowania odpowiednich odległości od budynków mieszkalnych w odniesieniu do gruntów wsi Olszewko.
Ustalenia Studium: zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej o obsadzie powyżej 210 DJP, realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczanej na pobyt ludzi: 300m przy wielkości obsady 60-100 DJP; 500m przy wielkości obsady 100-150 DJP i 1000m przy wielkości obsady 151-210 DJP,
Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.
Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu. Doświadczenia życiowe mieszkańców wskazują, iż prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na hodowli zwierząt stanowi działalność, która negatywnie oddziałuje na środowisko, głównie ze względu na emisję odorów, w szczególności w najbliższym sąsiedztwie takiej inwestycji. Emisja uciążliwości nie ma charakteru ciągłego i jest w dużej mierze uzależniona od czynników zewnętrznych m.in. warunków atmosferycznych, w tym kierunków i siły wiatrów, ciśnienia atmosferycznego. Analiza dostępnych raportów oddziaływania na środowisko opracowanych dla ferm drobiu i trzody chlewnej wskazują, że pomimo zastosowania działań ograniczających, eksploatacja ferm może powodować przekroczenia odorów na obszarze położonym poza granicami działki, na której realizowane jest przedsięwzięcie. Wiąże się to z wydzielaniem do powietrza, podczas chowu zwierząt, różnych substancji, szczególnie

wielu kwasów organicznych, amoniaku i fenoli, które pobudzając komórki nabłonka węchowego powodują nieprzyjemne wrażenia węchowe. Uzasadnione są zatem obawy mieszkańców (zgłaszane we wnioskach do Studium) o pogorszenie warunków ich życia, pogorszenie warunków środowiskowych oraz konieczności znoszenia przykrych emisji zapachowych ze strony planowanych ferm. Mieszkańcy opowiadający się przeciw realizacji wnioskowanej inwestycji, są właścicielami posesji i mieszkają na terenie gminy od wielu już lat. W efekcie realizacja uciążliwych obiektów naraziłaby mieszkańców na pogorszenie warunków ich życia. Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Przemysłowy tucz zwierząt nigdy nie jest obojętny dla środowiska i komfortu życia mieszkańców. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować jego uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców.

5. Uwaga z dnia 1.12.2014r. **Pana Macieja Przywitowskiego**, zam. ul. Szpitalna 52/1, 09-300 Żuromin,

Treść uwagi: wprowadzenie ograniczeń (określenia odległości od budynków mieszkalnych) lokalizacji obiektów hodowlanych od budynków mieszkalnych na terenie gminy nie jest zasadne – prowadzi do zahamowania rozwoju produkcji zwierzęcej.

Ustalenia Studium: *realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP ,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: **uwaga nie uwzględniona.**

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy

mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

6. Uwaga z dnia 1.12.2014r. **Pana Macieja Przywitowskiego**, zam. ul. Szpitalna 52/1, 09-300 Żuromin,

Treść uwagi: zniesienie jakichkolwiek odległości dla nowopowstających inwestycji – fermy drobiu i chlewni na terenie gminy Kuczbork Osada,

Ustalenia Studium: realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP ,

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

7. Uwaga z dnia 1.12.2014r. **Pana Macieja Przywitowskiego**, zam. ul. Szpitalna 52/1, 09-300 Żuromin,

Treść uwagi: uwzględnienie wielkotowarowej fermy drobiu powyżej 270 DJP na dz. nr 57/2, 59/1, 58 w obrębie wsi Kuczbork,

Ustalenia Studium: Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP;

700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP,

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.

Dla obiektów produkcji zwierzęcej o wielkości powyżej 270 DJP odległość od zabudowy mieszkaniowej min. 2000m. Przedmiotowe działki położone są w odległości do 1000m do zabudowy mieszkaniowej. Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

8. Uwaga z dnia 17.12.2014r **Pana Piotra Kurkiewicza**, zam. Chojnowo, 09-310

Kuczbork,

Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie 210 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych dla obszaru obrębu geodezyjnego Chojnowo dla dz. nr 191 i 417,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.

Przedmiotowe działki położone są w odległości ok. 200m od najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Mogą być tu realizowane obiekty do 100 DJP. Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 60 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie

przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3. ust. 1 pkt. 102 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

9. Uwaga z dnia 19.12.2014r. **Pani Wandy Tylickiej**, zam. Chodubka, 09-310 Kuczbork, Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie do 280 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych na dz. nr 10, 15, 36 dla obszaru obrębu geodezyjnego Chodubka,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: **uwaga nie uwzględniona.**

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków

mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

10. Uwaga z dn. 19.12.2014r. **Pana Ireneusza Wąsiewskiego**, zam. Chodubka, 09-310

Kuczbork,

Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie do 280 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych na dz. nr 5, 6, 13/1, 18, 34, 48 w miejscowości Chodubka,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

11. Uwaga z dnia 19.12.2014r. **Pana Wojciecha Bagińskiego**, zam. ul. Bolesława Prusa 10, 09-300 Żuromin,

Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie do 280 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych dla dz. nr 14, 19, 35, 49 w miejscowości Chodubka,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP;*

700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP ,

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

12. Uwaga z dnia 20.12.2014r. **Pana Zbigniewa Sikorskiego**, zam. Kuczbork Wieś 12, 09-310 Kuczbork,

Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie do 280 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych na dz. nr 321 obręb geodezyjny Kuczbork Wieś,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP ,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: uwaga nie uwzględniona.

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do

dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

13. Uwaga z dnia 20.12.2014r. Pana Mariusza Dobrosielskiego, zam. Nidzgora 16, 09-310 Kuczbork,

Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie do 280 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych na dz. nr 704/1 w obrębie geodezyjnym Kuczbork i dz. nr 45, 61, 62, 70, 77/4, 95, 22, 33, 34 i 35 w obrębie geodezyjnym Nidzgora,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: **uwaga nie uwzględniona.**

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane

mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

14. Uwaga z dn. 18.12.2014r **Pana Witolda Kuskowskiego**, zam. Nowa Wieś, 09-310

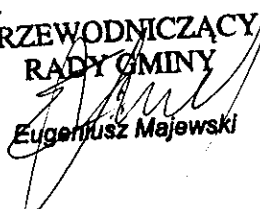
Kuczbork,

Treść uwagi: określenie wskaźnika odnośnie wielkości hodowli na poziomie do 280 DJP i bez określania odległości od budynków mieszkalnych na dz. nr 529 i 531 w obrębie geodezyjnym Nowa Wieś,

Ustalenia Studium: *Wymienione działki przeznaczone są jako tereny rolnicze – grunty orne. Realizacja nowych obiektów produkcji zwierzęcej (obory, chlewnie, kurniki) wymaga zachowania minimalnej odległości od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi: 200 m przy wielkości obsady 61-100 DJP; 300 m przy wielkości obsady 101-150 DJP; 700 m przy wielkości obsady 151-210 DJP; 1200 m przy wielkości obsady 211-270 DJP, i 2000 m przy wielkości obsady powyżej 270 DJP ,*

Rozstrzygnięcie Rady Gminy: **uwaga nie uwzględniona.**

Obiekty produkcji zwierzęcej o wielkości obsady powyżej 210 DJP należą, według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013r poz. 817), do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2. ust. 1 pkt. 51 rozporządzenia). Ponadto brak uregulowań prawnych dotyczących norm dla uciążliwości odorowej, uniemożliwia określenie warunków realizacji i eksploatacji oraz wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do dużych obiektów produkcji zwierzęcej. Dotychczasowe doświadczenia mieszkańców wskazują, że oddziaływania bezpośrednie ferm hodowlanych związane z emisją odorów nie ograniczają się do terenu inwestycji. Wprowadzenie ograniczeń w swobodnym lokalizowaniu obiektów produkcji zwierzęcej może jednak zminimalizować ich uciążliwość i przyczynić się do poprawy stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Rozwój rolnictwa musi uwzględniać zachowanie odpowiednich warunków życia wszystkich mieszkańców gminy. Określone w Studium warunki rozwoju rolnictwa oraz obowiązujące przepisy pozwalają na szerokie wykorzystanie prawa własności na terenie gminy, które jednocześnie nie spowodują pogorszenia warunków życia mieszkańców. W świetle zapisów Studium, na terenie gminy mogą być lokalizowane obiekty produkcji zwierzęcej po spełnieniu określonych warunków. Ograniczenia lokalizacji dużych obiektów hodowlanych przyjęto na podstawie licznych wniosków mieszkańców złożonych na etapie ogłoszenia o przystąpieniu do opracowania Studium oraz prowadzonych dyskusji w czasie przygotowywania projektu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Eugeniusz Majewski